

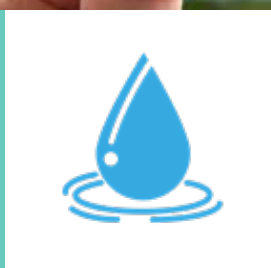
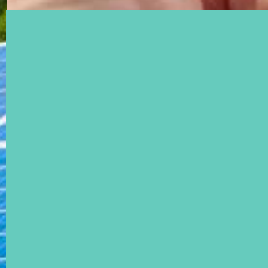
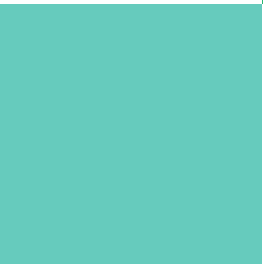
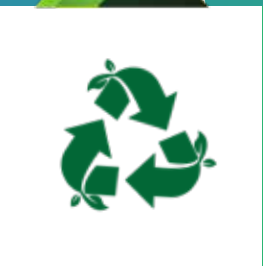
Annual Report 2024

รายงานประจำปี 2567

TEI THAILAND
ENVIRONMENT
INSTITUTE

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
Thailand Environment Institute

ประธานที่ปรึกษา

ดร.วิจารณ์ สิมาฉายา ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

คณะที่ปรึกษา

ดร.เบญจมาศ โชติทอง ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาโครงการและแผนงาน

วิลาวรรณ น้อยกา ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรธรรมชาติ

ดร.ฉัตรตรี ภูริต ผู้อำนวยการฝ่ายฉลากเขียวและฉลากสิ่งแวดล้อม

วิศรา หุ่นธานี ผู้อำนวยการฝ่ายมลพิษ พลังงานและสิ่งแวดล้อม

กัญญดา เจริญสิน ผู้จัดการโครงการอาวุโส รักษาการผู้อำนวยการฝ่ายเครือข่ายสิ่งแวดล้อม

และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ดร.นิติ ยอดคำเนิน ผู้จัดการงานทรัพยากรบุคคล รักษาการผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการ

คณะผู้จัดทำ

ฝ่ายข้อมูลและเนื้อหา

ดร.กมลมาศ รัชวัตร นักวิจัยอาวุโส

สุกัสนา วงศ์ราช นักวิจัย

ปารมี พัฒนกุล เจ้าหน้าที่โครงการอาวุโส

ฝ่ายออกแบบกราฟิกและประสานงาน

ชุตินาฏ พงษ์ทองวัฒนา เจ้าหน้าที่อาวุโสงานสื่อสารและบริการสังคม

กิตติศักดิ์ เกษมวงศ์ราช เจ้าหน้าที่งานสื่อสารและบริการสังคม

ปาริชาติ พุทธชูชาติ เจ้าหน้าที่งานสื่อสารและบริการสังคม

สาร จากผู้อำนวยการ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

ในปี 2567 ที่ผ่านมา สถานการณ์สิ่งแวดล้อมของโลกและประเทศไทยได้แสดงให้เห็นถึงความท้าทายที่ซับซ้อนและใกล้ตัวเราทุกคนมากขึ้น วิกฤตการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ทวีความรุนแรงและส่งผลกระทบเป็นวงกว้าง ไม่ว่าจะเป็นสภาพอากาศที่แปรปรวนอย่างสุดขั้ว ปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยที่เกิดขึ้นที่และมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น สิ่งเหล่านี้คือสัญญาณเตือนที่ชัดเจนว่าการสร้างอนาคตที่ยั่งยืนนั้นเป็นภารกิจเร่งด่วนที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง ซึ่งเป็นผลจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ทำให้อุณหภูมิของโลกมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ

ตลอดทั้งปี สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (TEI) ได้ดำเนินงานตามพันธกิจของ TEI ที่กำหนดไว้ คือ เป็นองค์กรชั้นนำด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากลที่ยึดมั่นในความเป็นกลางเพื่อร่วมสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดย TEI มุ่งเน้นการดำเนินงานในหลากหลายมิติเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งได้ทำงานอย่างใกล้ชิดในระดับพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและเมืองต่างๆ ทั่วประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของประเทศ ได้แก่ ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางอากาศ โดยเฉพาะฝุ่นพิษ PM2.5 ขยะมูลฝอยโดยเฉพาะการสร้างรูปแบบและกลไกในการจัดการขยะพลาสติก ที่ไม่สามารถแก้ไขได้โดยลำพัง จึงได้เข้ามามีบทบาทในการประสานงานและผลักดันให้เกิดความร่วมมือในระดับชุมชน ระดับพื้นที่ และระดับภูมิภาค เพื่อหาแนวทางจัดการปัญหาที่ต้นเหตุและสร้างกลไกการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

ขณะเดียวกัน TEI ยังคงเดินหน้าขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นยกระดับ "ฉลากเขียว" และฉลากสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ให้เป็นเครื่องมือที่น่าเชื่อถือในระดับสากล เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และช่วยให้ผู้บริโภคมีข้อมูลในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าที่ใส่ใจโลก และ TEI ยังได้ส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยมุ่งแก้ไขปัญหามลพิษ ซึ่งเป็นหนึ่งในต้นตอสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งขยะพลาสติกและขยะอาหารที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและคุณภาพชีวิตของประชาชน พร้อมกันนั้นได้สนับสนุนให้ชุมชนทั่วประเทศพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นชุมชนสิ่งแวดล้อมยั่งยืนที่มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนเพื่อมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนและสังคมคาร์บอนต่ำ

ผลการดำเนินงานทั้งหมดนี้เกิดขึ้นได้จากความร่วมมืออันดีของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรระหว่างประเทศ และ ในนามของผู้บริหารสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ผมขอขอบคุณบุคลากร TEI ทุกคนและพันธมิตรทุกองค์กรที่ร่วมกันสร้างการเปลี่ยนแปลง เรา仍将ยึดมั่นในภารกิจการเป็นผู้นำด้านองค์ความรู้ เพื่อสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมที่ดีและอนาคตที่ยั่งยืนให้แก่สังคมไทยสืบไป

ดร.วิจารย์ สิมาดายา
ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (TEI)

สารบัญ

รายงานประจำปี 2567 : Annual Report 2024

	สารจากผู้อำนวยการสถาบัน
01	วิสัยทัศน์และพันธกิจ
02 – 03	คณะกรรมการมูลนิธิ และ คณะกรรมการบริหาร
04	คณะผู้บริหาร
05	โครงสร้างองค์กร
	ผลงานในรอบปี
06 – 10	การปรับตัวและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคือเรื่องที่คุณต้องรู้ ● การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปี 2567
11 – 14	เพราะมลพิษทางอากาศคร่าชีวิต ต้องเดินหน้าผสานความร่วมมือ ● หมอกควันข้ามแดน ไทย ลาว เมียนมา ความร่วมมือขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการร่วม CLEAR Sky Strategy เพื่อลมหายใจเดียวกัน
15 – 19	ขยะอาหาร ปัญหามลพิษที่นำมาซึ่งโรคร้อน ● ขยะอาหาร ปัญหามลพิษ นำมาซึ่งโรคร้อน ● การจัดการเมืองสู่คาร์บอนต่ำ: กลไกสำคัญสู่อนาคตที่ยั่งยืน
20 – 27	ฉลากสิ่งแวดล้อม สัญลักษณ์ที่บอกได้ว่าคุณมีส่วนช่วยโลก ● ฉลากเขียวและฉลากสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ 2567
28 – 30	พัฒนาความเชี่ยวชาญ ด้านสิ่งแวดล้อม ● การฝึกอบรมบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม

สารบัญ

รายงานประจำปี 2567 : Annual Report 2024

31 – 40

แผนพลังงานขององค์กรภาคเอกชนมุ่งสู่ Net Zero

- องค์กรธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (TBCSD)บนเส้นทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- สมาคมความร่วมมือภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคมเพื่อจัดการพลาสติกและขยะอย่างยั่งยืน (PPP Plastics)

41 – 42

งานบริการสังคม

43 – 54

รายชื่อโครงการและหน่วยงานที่สนับสนุน (ทั้งในประเทศและต่างประเทศ)

- หน่วยงานสนับสนุน องค์กรภาครัฐ
- หน่วยงานสนับสนุน องค์กรภาคเอกชน
- หน่วยงานสนับสนุน องค์กรระหว่างประเทศ
- หน่วยงานสนับสนุน ภาคประชาสังคม

55 – 61

รายงานการเงินประจำปี 2567

- รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- งบแสดงฐานะการเงิน
- งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินกองทุนสำหรับปีสิ้นสุด

วิสัยทัศน์

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เป็นองค์กรชั้นนำด้านสิ่งแวดล้อม
ตามมาตรฐานสากลที่ยึดมั่นในความเป็นกลางเพื่อร่วม
สนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

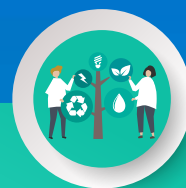
พันธกิจ

เสนอแนะนโยบาย
ยุทธศาสตร์ และ
ทิศทางการประเทศ
ด้านสิ่งแวดล้อม

พัฒนาองค์ความรู้
นวัตกรรม และมาตรฐาน
สิ่งแวดล้อมให้เป็นที่อ้างอิง

เสริมสร้างศักยภาพ
ภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

สร้างความร่วมมือกับ
องค์กรหลักด้านสิ่งแวดล้อม
และพัฒนาเครือข่าย
ระดับต่าง ๆ

รณรงค์สื่อสารให้ข้อมูล
และความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม
ต่อสังคม

บริหารจัดการองค์กร
ด้วยธรรมาภิบาล

คณะกรรมการมูลนิธิ

คุณอนันต์ ปันยารชุน

▶ ประธานกรรมการกิตติมศักดิ์มูลนิธิ

ดร.ปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์

▶ ประธานกรรมการมูลนิธิ

ดร.สนิก อักษรแก้ว

▶ รองประธานกรรมการมูลนิธิ

ดร.อนุสรณ์ แสงนิ่มนวล

▶ กรรมการมูลนิธิ

คุณประเสริฐ บุญสัมพันธ์

▶ กรรมการมูลนิธิ

ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์

▶ กรรมการมูลนิธิ

ดร.พิเชฐ ดุรงคเวโรจน์

▶ กรรมการมูลนิธิ

คุณมัทนา วัฒนฤกษ์

▶ กรรมการมูลนิธิ
▶ กรรมการบริหารสถาบัน

คุณนิศากร วิชาชีตรัตน์

▶ กรรมการมูลนิธิ
▶ กรรมการบริหารสถาบัน

คุณวินัย รอดจำย

▶ กรรมการมูลนิธิ

คุณชลธร คำรงค์ศักดิ์

▶ กรรมการมูลนิธิ

ดร.วัฒนา โอภาบนทอมตะ

▶ กรรมการมูลนิธิ
▶ ประธานกรรมการบริหารสถาบัน

คุณมนตรี ชำนาญโรจน์

▶ กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิ

ดร.วิจารณ์ ลิ้มวาทยา

▶ ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
▶ กรรมการและเลขานุการมูลนิธิ
▶ กรรมการและเลขานุการบริหารสถาบัน

คณะกรรมการบริหารสถาบัน

ดร.วิटना โอแกนทอมตะ
▶ ประธานกรรมการบริหารสถาบัน

คุณมัทนา จิตนุกิต
▶ กรรมการบริหารสถาบัน

คุณนิศารท ไชยศิริรัตน์
▶ กรรมการบริหารสถาบัน

คุณสากล ชื่นะกุล
▶ กรรมการบริหารสถาบัน

รศ. ดร.ธำรงรัตน์ มุ่งเจริญ
▶ กรรมการบริหารสถาบัน

คุณลดาวัลย์ คำภา
▶ กรรมการบริหารสถาบัน

รศ. ดร.คณินิจ ศรีบัวเอี่ยม
▶ กรรมการบริหารสถาบัน

คุณดวงกมล โชตะนา
▶ กรรมการบริหารสถาบัน

ดร.วิฑูรย์ สิมะโชคดี
▶ ที่ปรึกษา
คณะกรรมการบริหารสถาบัน

คุณวินัส อัสวสิทธิการ
▶ ที่ปรึกษา
คณะกรรมการบริหารสถาบัน

กัตตแพทยักฤษดา เรืองอารีรัชต์
▶ ที่ปรึกษา
คณะกรรมการบริหารสถาบัน

ดร.วิจารย์ สิมายายา
▶ ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
▶ กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิ
กรรมการและเลขาธิการบริหารสถาบัน

ดร.เบญจมาศ โชติทอง
▶ ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาโครงการและแผนงาน
▶ กรรมการและผู้อำนวยการบริหารสถาบัน

คณะผู้บริหาร

ดร.วิจารณ์ สิมาฉายา

- ▶ ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
- ▶ กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิสถาบัน
- ▶ กรรมการและเลขาธิการบริหารสถาบัน
- ▶ เลขาธิการองค์การธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ▶ อดีตปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ดร.เบญจมาส โชติทอง

- ▶ ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาโครงการและแผนงาน
- ▶ กรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการบริหารสถาบัน

นางสาววิลารรณ น้อยกา

- ▶ ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรธรรมชาติ

ดร.อัฏฐตรี ภูริต

- ▶ ผู้อำนวยการฝ่ายฉลากเขียวและฉลากสิ่งแวดล้อม

นางสาววิศรา หุ่นธานี

- ▶ ผู้อำนวยการฝ่ายมลพิษ พลังงานและสิ่งแวดล้อม

นางสาวกัญญดา เจริญสิน

- ▶ ผู้จัดการโครงการอาวุโส
- ▶ รักษาการผู้อำนวยการฝ่ายเครือข่ายสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ดร.นิติ ยอดคำเนิน

- ▶ ผู้จัดการงานทรัพยากรบุคคล
- ▶ รักษาการผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการ

โครงสร้างองค์กร

คณะกรรมการมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

คณะกรรมการบริหารสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

คณะผู้ทรงคุณวุฒิ

ฝ่ายพัฒนาโครงการ และแผนงาน

- ▶ งานพัฒนาโครงการ
แผนงาน และกลยุทธ์
- ▶ การติดตามและ
ประเมินผล

ฝ่ายทรัพยากรธรรมชาติ

- ▶ งานทรัพยากรทางบก
- ▶ งานทรัพยากรทางทะเล
และชายฝั่ง
- ▶ งานความหลากหลาย
ทางชีวภาพ

ฝ่ายฉลากเขียว และฉลากสิ่งแวดล้อม

- ▶ งานพัฒนาข้อกำหนด
- ▶ งานรับรองฉลาก
- ▶ งานระบบคุณภาพ

ฝ่ายมลพิษ พลังงานและสิ่งแวดล้อม

- ▶ งานสิ่งแวดล้อมเมือง
และชุมชน
- ▶ งานสิ่งแวดล้อม
อุตสาหกรรม
- ▶ งานสิ่งแวดล้อม
พลังงานและเกษตร

ฝ่ายเครือข่ายสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลง ภูมิอากาศ

- ▶ สำนักเลขาธิการองค์กร
ธุรกิจเพื่อการพัฒนา
อย่างยั่งยืน
- ▶ งานการเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศ
- ▶ งานฝึกอบรมบุคลากร
ด้านสิ่งแวดล้อม
- ▶ งานส่งเสริมการผลิต
และบริโภคที่ยั่งยืน

ฝ่ายอำนวยการ

- ▶ งานบริหารทั่วไป
- ▶ งานทรัพยากรบุคคล
- ▶ งานบัญชีและการเงิน
- ▶ งานพัสดุและอาคารสถานที่
- ▶ งานดิจิทัลเทคโนโลยี
- ▶ งานสื่อสารและบริการสังคม

1 การปรับตัวและเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ คือเรื่อง que ทุกคนต้องรู้ !!

การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปี 2567

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (TEI) ได้ดำเนินโครงการสำคัญด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หลายโครงการ ผ่านความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ หน่วยงานรัฐ และภาคประชาสังคม กรณีโครงการเด่น ได้แก่ โครงการประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง หรือ SUCCESS (Strengthening urban climate governance for inclusive, resilient, and sustainable societies in Thailand) ที่ร่วมกับมหาวิทยาลัยมาสทริชต์ (Maastricht University) โดยการสนับสนุนจากสหภาพยุโรป (EU) ดำเนินการใน 6 จังหวัด โครงการเสริมสร้างความสามารถของเมืองและธรรมชาติในการตั้งรับปรับตัวต่อผลกระทบจากวิกฤตสภาพภูมิอากาศ หรือ URBAN (Urban Resilience Building and Nature) ที่ร่วมกับ IUCN (International Union for Conservation of Nature) และองค์การภาคี ในพื้นที่จังหวัดเชียงรายและจังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมถึงโครงการพัฒนาแนวทางการปรับตัวในพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นความร่วมมือกับกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสิ่งแวดล้อม (DCCE)

แนวทางหลักในการดำเนินงานของ TEI คือการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างลึกซึ้ง ทั้งในระดับชุมชนและระดับนโยบาย เพื่อร่วมวิเคราะห์ความเปราะบาง และกำหนดยุทธศาสตร์การปรับตัวร่วมกัน นอกจากนี้ โครงการต่างๆ ยังใช้แนวคิดการแก้ไขปัญหาด้านภัยธรรมชาติเป็นฐาน (Nature-based Solutions – NbS) ในการวางแผนพัฒนาพื้นที่ชุ่มน้ำ และจัดทำแผนปฏิบัติการที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งนี้ TEI ยังเน้นการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น และการพัฒนาความรู้ร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วม และนำไปสู่การขับเคลื่อนที่ยั่งยืน

สำหรับโครงการ SUCCESS ซึ่งดำเนินงานมาครบ 5 ปี สามารถพัฒนาแผนการปรับตัวในระดับชุมชนที่ได้รับการบูรณาการสู่แผนพัฒนาท้องถิ่นใน 6 จังหวัด พร้อมทั้งมีการดำเนินโครงการนำร่องที่ตอบโจทย์ท้องถิ่น เช่น ระบบจัดการน้ำในลุ่มน้ำควนลัง (จังหวัดสงขลา) และการใช้ภูมินิเวศในการวางแผนพื้นที่ในคลองละงู (จังหวัดสตูล) โครงการ URBAN ดำเนินการสำรวจพื้นที่ชุ่มน้ำสำคัญในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดสุราษฎร์ธานี เช่น หอนางอ่างเก็บน้ำหนองทุ่งทอง และอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง โดยมีการจัดประชุมระดับจังหวัดเพื่อออกแบบแผนการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ โดยใช้ NbS เป็นเครื่องมือในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สำหรับกรณีบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ TEI ได้พัฒนาแนวทางการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในสาขาทริฟายการน้ำ ร่วมกับชุมชนและหน่วยงานท้องถิ่น ผ่านกระบวนการสำรวจข้อมูล การหารือ และการจัดเวทีความคิดเห็น จนสามารถสังเคราะห์แนวทางการปรับตัวที่เป็นรูปธรรม เช่น การใช้พื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อสร้างอาชีพที่เชื่อมโยงกับการดูดซับคาร์บอน และการส่งเสริมกลไกความร่วมมือระหว่างองค์กรผู้ใช้น้ำให้เข้มแข็งขึ้น นอกจากนี้ ยังได้พัฒนาเอกสารแนวทางที่สามารถใช้ขยายผลและประยุกต์ใช้ในพื้นที่ชุ่มน้ำอื่น ๆ

บทเรียนสำคัญจากการดำเนินงานในปี 2567 พบว่า การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะเกิดผลอย่างยั่งยืนได้ ต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ การสื่อสารความรู้ที่เข้าใจง่าย และการออกแบบกลไกการสนับสนุนในระยะยาว โดยเฉพาะการพัฒนาแรงจูงใจให้แก่กลุ่มจิตอาสาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับแผนการดำเนินงานต่อไป TEI มีเป้าหมายขยายผลแนวทางการปรับตัวไปยังพื้นที่อื่น ๆ เพิ่มเติม เสริมสร้างความรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการนำแนวคิด NbS มาปรับใช้รวมทั้งจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อเชื่อมโยงระดับพื้นที่กับระดับประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง

โครงการประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง หรือ SUCCESS (Strengthening urban climate governance for inclusive, resilient, and sustainable societies in Thailand project) เป็นความร่วมมือระหว่าง TEI มหาวิทยาลัยมาสทริชต์ (Maastricht University) และองค์รภาคี ภายใต้การสนับสนุนจากสหภาพยุโรป (EU) มีเป้าหมายหลักในการเสริมสร้างศักยภาพเมืองขนาดกลางของไทยในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 ใน 6 จังหวัดนำร่อง ได้แก่ จอนแก่น อุดรธานี หนองคาย สงขลา พัทลุง และสตูล ระยะเวลาดำเนินงาน 5 ปี (พ.ย. 2562 – ต.ค. 2567)

กระบวนการดำเนินงานหลัก คือการจัดทำ “การประเมินความเปราะบาง” (Climate Vulnerability Assessment) ร่วมกับชุมชน ผ่านเวทีพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Shared Learning Dialogue – SLD) เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมในประเด็นความเสี่ยงด้านภัยแล้ง น้ำท่วม และการใช้ที่ดินอย่างไม่ยั่งยืน ทำให้สามารถพัฒนา “ยุทธศาสตร์การปรับตัวในระดับชุมชน” ได้อย่างเหมาะสมและตอบโจทย์ปัญหาในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งได้มีการพัฒนาโครงการนำร่องที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของแต่ละเมือง เช่น การจัดการน้ำชุมชนในกลุ่มน้ำควนลึง (สงขลา) การใช้ภูมิปัญญาวางแผนในคลองละงู (จังหวัดสตูล) และการเสริมสร้างระบบเกษตรยั่งยืนในพื้นที่เสี่ยงแล้งของจังหวัดอุดรธานี โครงการได้นำแนวทางการวางผังชุมชนที่ใช้ “ภูมิทัศน์เมืองและทรัพยากรน้ำเป็นฐาน” มาประยุกต์ใช้และสามารถผลักดันให้เกิด “แผนชุมชนปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศ” ซึ่งได้รับการบูรณาการสู่แผนพัฒนาท้องถิ่น ส่วนการเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรในระดับท้องถิ่น ถือเป็นอีกผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ที่ได้ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการวางแผนเชิงพื้นที่ นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำเอกสารสื่อสารความรู้ต่าง ๆ สำหรับการเผยแพร่และสนับสนุนการขยายผลในเมืองอื่น

การเสริมสร้างความสามารถของเมืองและธรรมชาติในการตั้งรับปรับตัวต่อผลกระทบจากวิกฤตสภาพภูมิอากาศ

โครงการเสริมสร้างความสามารถของเมืองและธรรมชาติในการตั้งรับปรับตัวต่อผลกระทบจากวิกฤตสภาพภูมิอากาศ หรือ URBAN (Urban Resilience Building and Nature) เป็นความร่วมมือระหว่าง TEI กับ IUCN และองค์กรภาคี โดยการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กร IKI (International Climate Initiative) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเมืองที่มีความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้วยแนวคิดการแก้ไขปัญหาด้านภัยธรรมชาติเป็นฐาน (Nature-based Solutions: NbS) มุ่งเน้นการวางแผนและการเสริมสร้างขีดความสามารถในระดับท้องถิ่นและระดับจังหวัด ใน 2 พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย และ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีระยะเวลาดำเนินงาน 5 ปี (พ.ศ. 2567 ถึง พ.ศ. 2571)

การดำเนินงานของโครงการ URBAN ในปีแรก (พ.ศ. 2567) มุ่งเน้นที่การวางรากฐานเชิงพื้นที่และเชิงยุทธศาสตร์ในระดับจังหวัดและท้องถิ่น โดยมีการดำเนินกิจกรรมสำคัญ ได้แก่ การสำรวจและรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ และการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำ เช่น หนองอ่างใน จังหวัดเชียงราย และอ่างเก็บน้ำหนองทุ่งทอง อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง และพื้นที่ป่าชายเลนใน จังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมถึงการจัดประชุมหารือกับคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางจัดทำ “แผนปฏิบัติการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำระดับจังหวัด” โดยใช้แนวคิด NbS เป็นแนวทางในการฟื้นฟูและบริหารจัดการ นอกจากนี้ โครงการยังจัดประชุม Urban Resilience Provincial Forum 2024 ในทั้งสองจังหวัด เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและแนวทางจากภาคีท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม นำไปสู่การกำหนดกรอบการวางแผนพื้นที่ชุ่มน้ำที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งในเชิงอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ

การพัฒนาแนวทางกลไกความร่วมมือในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสาขาทฤษฎีการน้ำ

โครงการนี้ เป็นการดำเนินงานร่วมกับกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ทำการศึกษารวบรวม องค์ความรู้และประสบการณ์การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สังเคราะห์องค์ความรู้และวิธีปฏิบัติ ของชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่เป้าหมายบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ ด้วยการสำรวจข้อมูล การประชุมหารือกับกลุ่มต่างๆ และการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นเพื่อรวบรวม มาจัดทำแนวทางการปรับตัวฯ ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

สำหรับแนวทางการปรับตัวฯ ในระดับพื้นที่ พบว่าควรยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการสังเคราะห์องค์ความรู้จากประสบการณ์จริงและบริบทเฉพาะของพื้นที่ เช่น บึงบอระเพ็ด ที่มีความเปราะบาง ด้านทรัพยากรน้ำและสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจน แนวทางสำคัญประกอบด้วยการจัดทำข้อตกลง ร่วมระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของกลไกความร่วมมือ การสนับสนุนองค์กรผู้ใช้น้ำและกลุ่มอาชีพ ในรูปแบบที่ยั่งยืน ไม่พึ่งพาเพียงจิตอาสา ตลอดจนการส่งเสริมการใช้พื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อการพัฒนาอาชีพที่สอดคล้อง กับระบบนิเวศ เช่น การพัฒนาแบรนด์สินค้าที่สะท้อนบทบาทของพื้นที่ในฐานะแหล่งกักเก็บคาร์บอน

นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อเสริมความสามารถในการปรับตัวระยะยาว ได้แก่ การดำเนินโครงการ ในลักษณะต่อเนื่อง เพื่อขยายผลสู่กลุ่มอาชีพและชุมชนในวงกว้าง ควบคู่กับการศึกษาระบบนิเวศและคุณภาพ สิ่งแวดล้อมของบึงบอระเพ็ด เพื่อให้การใช้น้ำทั้งเพื่ออุปโภคบริโภคและการรักษาระบบนิเวศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ควรเร่งส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติ และผลกระทบ ต่าง ๆ แก่ชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เพื่อให้สามารถเตรียมตัวและวางแผนการปรับตัวได้อย่างรอบด้าน

2

เพราะมลพิษทางอากาศ
“คร่าชีวิต” ต้องเดินหน้า
ผสานความร่วมมือ

หมอกควันข้ามแดน ไทย ลาว เมียนมา ความร่วมมือขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการร่วม CLEAR Sky Strategy เพื่อลมหายใจเดียวกัน

เมื่อหมอกควันไม่ได้รู้จักคำว่า "พรมแดน" ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 จากการเผาในที่โล่ง การเผาป่า และกิจกรรมทางเกษตรที่ขาดการควบคุม ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงประเทศใดประเทศหนึ่ง แต่พัดพามาสู่ประเทศไทย ลาว และเมียนมา พร้อมผลกระทบที่ทุกคนไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ผลกระทบและภัยซ้ำซ้อน: ผลกระทบต่อชีวิต สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ

ปัญหาหมอกควัน ส่งผลกระทบอย่างรุนแรง ทั้งต่อสุขภาพประชาชน ระบบทางเดินหายใจ และภาวะหัวใจแมกระทั่งการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร อีกทั้งยังส่งผลต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และเร่งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทำลายสิ่งแวดล้อมและสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง การเผาป่าปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้ง คาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) และมีเทน (CH₄) เพิ่มความรุนแรงของวิกฤตภูมิอากาศ ทำให้ดินเสื่อมโทรม สูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และกระทบต่อการท่องเที่ยว เกษตรกรรม และการเติบโตทางเศรษฐกิจ

เมื่อประเทศไทยจับ TEI ร่วมเดินหน้าพัฒนาความร่วมมือยุทธศาสตร์ฟ้าใส (CLEAR Sky Strategy): ความหวังของลมหายใจและอากาศที่บริสุทธิ์

ประเทศไทย ไม่ได้เป็นเพียงผู้รับผลกระทบ แต่ยังเป็นหนึ่งในแหล่งกำเนิดของมลพิษหมอกควันข้ามพรมแดน ไทยจึงเป็นผู้นำในการผลักดันความร่วมมือข้ามพรมแดนอย่างจริงจังระดับภูมิภาค ทั้งในกลุ่มอาเซียน กลุ่มน้ำโขง และความร่วมมือแบบไตรภาคีกับลาวและเมียนมา โดยในปี 2566 ประเทศไทยริเริ่มจัดทำกรอบ "ยุทธศาสตร์ฟ้าใส" (CLEAR Sky Strategy) ร่วมกับผู้นำลาวและเมียนมา เพื่อสร้างระบบการจัดการปัญหาหมอกควันอย่างเป็นรูปธรรม

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย หรือ TEI ได้มีบทบาทสำคัญในฐานะ Think Thank ด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ร่วมพัฒนาความร่วมมือและขับเคลื่อนการจัดการและลดมลพิษหมอกควันข้ามแดน ด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานกลางของประเทศไทย กรมควบคุมมลพิษ และสถาบันพัฒนาและวิจัยพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ในการยกระดับความร่วมมือและเพิ่มศักยภาพในการจัดการและลดมลพิษหมอกควันข้ามแดนให้กับกลุ่มเป้าหมาย จังหวัดเชียงราย เมืองปากกา แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเมืองท่าจีเหล็ก สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาให้เกิดการทำงานเชิงรุกร่วมกันระหว่าง 3 ประเทศ ภายใต้การดำเนินโครงการพัฒนาความร่วมมือ ไทย-ลาว-เมียนมา ขับเคลื่อนการจัดการและลดมลพิษหมอกควันข้ามแดนให้เกิดการทำงานทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ ผ่านกลไกความร่วมมือภายในประเทศและระหว่างประเทศ เมื่อปี 2567 ซึ่งปัจจุบันกำลังเดินหน้าอย่างต่อเนื่อง พร้อมการมีคณะทำงานแผนปฏิบัติการร่วม CLEAR Sky (2024-2030) ของ 3 ประเทศ จะเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันและสร้างการเปลี่ยนแปลงร่วมกันในระยะยาว

กรอบ “ยุทธศาสตร์ฟ้าใส” (CLEAR Sky Strategy) และแผนปฏิบัติการร่วม “CLEAR Sky” ได้รับการออกแบบเพื่อให้เป็นมากกว่าเอกสาร และมุ่งหวังให้เป็นแนวทางปฏิบัติจริงที่ทุกภาคส่วนสามารถมีส่วนร่วมได้ โดยมี 5 แนวทางหลัก ได้แก่:

- 1 ยึดเป้าหมายลดจุดความร้อนตามแผนจังหวัดเชียงราย ปี 2017–ใช้แผนที่มืออยู่แล้วให้เกิดผล พร้อมติดตามค่าฝุ่นอย่างต่อเนื่อง
- 2 เสริมสร้างกลไกความร่วมมือระดับชายแดน–ระหว่างไทย-ลาว-เมียนมา เชื่อมโยง Focal Point ในแต่ละประเทศผ่านคณะกรรมการชายแดน
- 3 แลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ไทย ผ่านการอบรมและ Workshop สร้างต้นแบบให้ประเทศเพื่อนบ้าน
- 4 พัฒนาเครือข่ายตรวจวัดคุณภาพอากาศ และระบบติดตามหมอกควันด้วยเทคโนโลยีดาวเทียม
- 5 ยขยายผลนโยบายสู่การปฏิบัติจริง ทั้งในระดับภาครัฐ เอกชน ชุมชน และภาคการศึกษา

4 รูปแบบแนวปฏิบัติดี กิจกรรมนำร่องความร่วมมือลดการเผาและลดหมอกควันข้ามแดน

กิจกรรมนำร่องลดมลพิษหมอกควันในพื้นที่นำร่องมุ่งแก้ปัญหา ๓ แหล่งกำเนิด เพื่อให้เกิดการนำมาใช้ประโยชน์จากวิสัยทางการเกษตรให้มากขึ้น ด้วยนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีหรือองค์ความรู้จะต้องมีการออกแบบที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ง่ายในการปฏิบัติและหลากหลาย ทุกคนเรียนรู้ได้ และสามารถดำเนินการจัดการได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับบริบทและปัญหาของพื้นที่ชุมชน รวมถึงหน่วยงานที่มีบทบาทและภารกิจที่เกี่ยวข้องสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการดำเนินการปฏิบัติ สามารถนำไปสู่การสาธิตและริเริ่มให้เกิดการจัดการในพื้นที่

ธนาคารปุ๋ยหมู่บ้าน กลุ่มเกษตรกรบ้านโป่งกลางน้ำ ตำบลลาวัว อำเภอสบรววย จะส่งเสริมและรณรงค์ให้เกษตรกรรวบรวมเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรหลังการเก็บเกี่ยวพืชที่เสี่ยงการเฝ้านำมาเผาและผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ชุมชน และแบ่งปันให้กับสมาชิก

ความร่วมมือลดการเผา ลดหมอกควันข้ามแดน 2 แผ่นดิน แนวเขตชายแดนพื้นที่ผาตั้ง 3 กิ่งกั้นของอำเภอเวียงแก่น ร่วมกันสกัดกั้น รณรงค์ลดและควบคุมการเผาไหม้ป้องกันการลุกลามของไฟลามไปยังแปลงเกษตร ควบคู่กับส่งเสริมวิถีเกษตรลดการเผาตลอดแนวพื้นที่

ฟักทองญี่ปุ่นหลังนา ลดการเผา บ้านห้วยทอง เมืองปากกา แขวงบ่อแก้ว วิถีการเพาะปลูกพืชในพื้นที่หลังการนํานาและการเก็บเกี่ยวพืชอื่น ช่วยลดการเผาในพื้นที่เพาะปลูกและส่งเสริมการใช้ประโยชน์เศษวัสดุเกษตรหลังเก็บเกี่ยวมาหมุนเวียนปกคลุมดินแทนเผา

อาหารสัตว์ชุมชน ชุมชนนำร่องในจังหวัดท่าขี้เหล็ก ส่งเสริมและรณรงค์ให้เกษตรกรรวบรวมเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร สำหรับเลี้ยงสัตว์ ลดต้นทุนการผลิต ลดปัญหาการเผาเศษพืช

เส้นทางข้างหน้า: ความท้าทายของปัญหาหมอกควันข้ามแดนที่ซับซ้อน ต้องใช้เวลาและความร่วมมือและหาทางออกที่ยั่งยืน

แม้มีความร่วมมืออย่างต่อเนื่องเกือบ 3 ทศวรรษ แต่การแก้ปัญหาหมอกควันข้ามแดนยังเผชิญกับความท้าทายมากมาย ทั้งความแตกต่างด้านนโยบาย กรณียาการที่ไม่เท่าเทียม และวิถีชีวิตเกษตรกรรมดั้งเดิมที่ยากจะเปลี่ยนแปลง ข้อตกลงระดับภูมิภาคที่ขาดพลังและสภาพบังคับกันได้ และมาตรการภายในประเทศยังคงอยู่ในระดับการหารือ ไม่สามารถดำเนินการเชิงรุกได้ ไม่มีเครื่องมือด้านกฎหมายเฉพาะเช่นสิงคโปร์ การเผาในที่โล่งยังคงเป็นวิถีชีวิตที่ยากจะเปลี่ยน การจะแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างยั่งยืน จึงต้องอาศัยการเปลี่ยนแปลงทั้งเชิงนโยบาย โครงสร้างพื้นฐาน การให้ความรู้ และแรงจูงใจในระดับพื้นที่ที่เหมาะสม

บทเรียนจากการทำงานที่ผ่านมา ทำให้ TEI ได้เข้าใจปัญหาการจัดการหมอกควัน ว่าไม่ใช่เพียงเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย แต่คือการสร้างระบบที่ยั่งยืน รัฐต้องจริงจังกับการส่งเสริมการเกษตรที่ไม่พึ่งการเผา การให้ความรู้ในพื้นที่ เสริมสร้างเครื่องมือสนับสนุนที่จำเป็น การผลักดันให้เกิดแรงจูงใจด้านเศรษฐกิจและสังคมควบคู่ไปกับนโยบาย และที่สำคัญที่สุดคือการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างใกล้ชิด และเข้มแข็งมากเพียงพอ การปฏิบัติที่จะเดินต่อไปได้

เพราะหมอกควันอาจไร้ซึ่งพรมแดน แต่ลมหายใจของเราทุกคนเชื่อมถึงกัน เพราะอากาศที่เราหายใจ ไม่มีพรมแดน ปัญหานี้จึงต้องแก้ไขด้วยหัวใจและความจริงใจที่ไม่มีพรมแดนเช่นกัน

หน่วยงานสนับสนุนอุดหนุนทุนการวิจัย: สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) ภายใต้แผนงานวิจัย P24 แก้ไขปัญหาและตอบสนองภาวะวิกฤติเร่งด่วนของประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และภาคีความร่วมมือ ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ และสถาบันพัฒนาและวิจัยพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

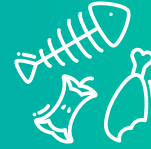

3

“ขยะอาหาร”
ปัญหามลพิษ
ที่นำมาซึ่งโลกร้อน

ขยะอาหาร ปัญหาลพิษ นำมาซึ่งโลกร้อน

“อาหาร” เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต การสูญเสียอาหารเกิดขึ้นในขั้นตอนต่าง ๆ ตลอดห่วงโซ่อุปทานนั้น ไม่ใช่แค่การสูญเสียทรัพยากร แต่ยังหมายถึงความหิวโหย ความเหลื่อมล้ำ รวมถึงการทำให้เกิดมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามมา เช่น ปัญหาโลกร้อนหรือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีสาเหตุหลักมาจากการสะสมของปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศที่มีมากเกินไป ก๊าซเรือนกระจกหลักๆ ตัวหนึ่งคือมีเทน (CH_4) มีแหล่งที่มาจากกร่ายย่อยสลายสารอินทรีย์โดยจุลินทรีย์แบบไม่ใช้ออกซิเจน จึงเป็นความเชื่อมโยงของปัญหาขยะอาหารและปัญหาโลกร้อน ประกอบกับการจัดการขยะปลายทางของท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและยังไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคที่สร้างขยะของประชาชน การมุ่งสู่เป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อแก้ปัญหาโลกร้อน จึงยังคงเป็นเรื่องท้าทายของประเทศไทย

คนไทยหนึ่งคนสร้างขยะอาหารถึง 146 กิโลกรัมต่อปี (ปัจจุบันประเทศไทยมีปริมาณขยะอาหารเกิดขึ้นประมาณ 9.7 ล้านตันต่อปี, 2566) ขณะนี้ทั่วโลกเผชิญกับปัญหาขยะอาหารและอาหารส่วนเกิน UN กำหนดให้การลดขยะอาหารเป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เมื่อปี 2558 กำหนดเป้าหมายลดขยะอาหารในระดับค้าปลีกและบริโภคทั่วโลกลงครึ่งหนึ่งภายในปี พ.ศ. 2573 สำหรับประเทศไทยพบว่า ตลาดสดมีการทิ้งของขยะอาหารสูงสุด รองลงมา ห้างสรรพสินค้าและร้านสะดวกซื้อ และอาคารสำนักงาน ซึ่งสถานที่ที่กล่าวมามีศูนย์อาหารอยู่ด้วย

TEI ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในช่วงปลายปี 2566 เพื่อร่วมกันดำเนินโครงการส่งเสริมการป้องกันและลดการเกิดขยะอาหารและจัดการขยะอาหารจากแหล่งกำเนิด : กรณีศูนย์อาหาร โดยเชิญชวนศูนย์อาหารทั้งภาครัฐ เอกชน และสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมลดขยะอาหารตั้งแต่ต้นทาง ซึ่งความสำคัญคือต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทั้งเจ้าของศูนย์อาหาร ผู้ประกอบการร้านอาหาร แม่ครัว-พ่อครัว ผู้ปรุงอาหาร พนักงานบริการในศูนย์อาหาร เพื่อสำรวจข้อมูลปริมาณขยะอาหาร สนับสนุนให้ศูนย์อาหารและหน่วยงานต่างๆ มีข้อมูลและกำหนดเป้าหมายลดปริมาณขยะอาหารและอาหารส่วนเกิน วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ออกแบบวิธีการหรือกำหนดมาตรการลดปริมาณขยะอาหาร ลงมือแก้ปัญหา และติดตามผลของมาตรการเหล่านั้น อีกส่วนที่สำคัญคือการส่งเสริมให้กลุ่มผู้บริโภคที่มาใช้บริการศูนย์อาหารมีพฤติกรรมอันสนับสนุนให้ศูนย์อาหารสามารถป้องกันและลดการเกิดขยะอาหารได้สำเร็จ

ในภาพใหญ่ของสังคมคือการส่งเสริมองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี สำหรับผู้ประกอบการและผู้จำหน่ายอาหาร ในการป้องกัน ลด คัดแยก และจัดการขยะอาหาร พัฒนาและขยายผลรูปแบบที่เหมาะสมและแนวปฏิบัติที่ดีในการป้องกันและลดการเกิดขยะอาหารจากศูนย์อาหาร และจัดการขยะอาหารและอาหารส่วนเกินที่แหล่งกำเนิด ตลอดจนขับเคลื่อนแผนจัดการขยะอาหารและอาหารส่วนเกินด้วยกลไกข้อมูล กฎระเบียบ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และกว้างขวาง โดยสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยพร้อมหนุนการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อการจัดการขยะอาหารอย่างเป็นระบบ

การสูญเสียอาหาร (Food loss) คือการสูญเสียตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การขนส่ง เก็บรักษา การแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ ส่วนขยะอาหาร (Food waste) คือการสูญเสียที่เกิดขึ้นตั้งแต่การจัดจำหน่าย การบริการ จนถึงการใช้บริโภค ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญเนื่องจากการเลือกส่วนที่มนุษย์กินได้และกินไม่ได้ มีส่วนสำคัญให้เกิดการขยะอาหารในขั้นตอนนี้ และอาจมีความแตกต่างตามพื้นที่ ตามวัฒนธรรมและค่านิยม การบริโภค ทั้งนี้ เมื่อกล่าวถึง “ขยะอาหาร” จะไม่รวมถึงบรรจุภัณฑ์ที่เหลือหลังการบริโภค

ท้ายสุด เมื่อยังมีขยะอาหารที่เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จำเป็นต้องมีการจัดการและกำจัดขยะอาหารที่เหมาะสม เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

- การส่งต่ออาหารส่วนเกิน เป็นวิธีการจัดการอย่างรวดเร็ว ไม่ต้องเก็บรักษาไว้อีก ไม่มีของเหลือทิ้ง เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มผู้ที่ต้องการ ช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านอาหาร เหมาะกับการขนส่งระยะใกล้ แต่มีข้อจำกัดเรื่องทัศนคติในผู้รับบางกลุ่ม และหากการจัดการไม่ดีพอจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพอาหารเหล่านั้น จำเป็นต้องมีการตรวจสอบก่อนแจกจ่าย
- การนำไปเป็นอาหารสัตว์ เช่น ปลา เป็ด ไก่ และสุกร เป็นต้น เป็นวิธีการที่ง่าย ไม่ซับซ้อน ช่วยลดต้นทุนอาหารสัตว์ของเกษตรกร ข้อจำกัดในปัจจุบันคือจุดรวบรวมและการวางแผนเส้นทางการขนส่ง ปัญหาหลักอื่นที่รบกวนหากไม่มีการควบคุมที่ดี และมีความเสี่ยงของการเป็นแหล่งเพาะเชื้อและสัตว์พาหะนำโรค
- การแปรรูปเป็นปุ๋ยหมักหรือวัสดุปรับปรุงดิน โดยการนำมาผสมกับวัสดุย่อยสลายได้ชนิดอื่นและให้ความชื้นและอากาศอย่างเหมาะสมเพื่อเร่งการย่อยสลายและเกิดธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช รูปแบบการหมักปุ๋ยมีทั้งวิธีการแบบดั้งเดิม และแบบทันสมัยซึ่งมีเครื่องกำจัดขยะอาหารแบบสำเร็จรูปจำหน่าย เหมาะสำหรับบ้านเรือนหรืออาคารพักอาศัยที่ไม่มีพื้นที่จัดการขยะอาหาร
- การนำไปเลี้ยงสัตว์ชนิดไล่เดือนดินหรือหนอนแมลงวันลายเพื่อผลิตปุ๋ย ช่วยให้เกิดธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ได้มากกว่าแบบผลิตปุ๋ยหมัก และมีผลพลอยได้อื่น ๆ ที่ทำได้ โดยใช้ต้นทุนต่ำ และช่วยลดต้นทุนอาหารสัตว์ให้กับเกษตรกร แต่วิธีนี้เหมาะกับขยะอาหารบางประเภท ต้องใช้พื้นที่มากและอาศัยความเข้าใจในการควบคุมอุณหภูมิและความชื้นที่เหมาะสม
- การใช้เทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนมากขึ้นเพื่อช่วยจัดการขยะอาหาร เช่น การผลิตก๊าซชีวภาพช่วยลดกลิ่นรบกวนจากการเน่าเสีย ลดการปล่อยก๊าซมีเทนออกสู่บรรยากาศโดยตรง ได้ประโยชน์โดยนำก๊าซชีวภาพที่ได้ไปใช้ในรูปแบบของความร้อนแทนก๊าซเชื้อเพลิงอื่นๆ หรือสามารถนำไปเปลี่ยนรูปพลังงานผลิตเป็นกระแสไฟฟ้า หรือการผลิตเชื้อเพลิงแข็งในรูปแบบถ่านอัดแท่งไร้ควัน เป็นอีกทางเลือกหนึ่ง

การจัดการเมืองสู่คาร์บอนต่ำ: กลไกสำคัญสู่อนาคตที่ยั่งยืน

ในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไม่ใช่เพียงปัญหาสิ่งแวดล้อม แต่เป็นความท้าทายระดับโลกที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ ความมั่นคง และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะในบริบทของเมือง ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงที่สุดในหลายภาคส่วน เช่น การขนส่ง พลังงาน และอุตสาหกรรม การจัดการเมืองจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

TEI และบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด ร่วมกันดำเนินโครงการโตโยต้า 60 ปี ชุมชนสิ่งแวดล้อมยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองโดยความต้องการร่วมของชุมชน และเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนต้นแบบให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในการมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutral Community) และสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558 – 2593 โดยใช้หลักการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม เชื่อมโยงการเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง ต่อยอดแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์และการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

เมืองปล่อยคาร์บอนต่ำ: แนวทางการจัดการที่ครอบคลุม

การจัดการเมืองในบริบทของการลดก๊าซเรือนกระจกไม่ใช่แค่การลดการใช้พลังงาน แต่คือการจัดการโครงสร้างพื้นฐาน และพฤติกรรมของประชาชนในระยะยาว ตัวอย่างแนวทางการดำเนินงานของโครงการที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ ได้แก่:

- 1** การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้ต่างๆ : ส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งสาธารณะ เดินเท้า จักรยาน และรถสามล้อติดตั้งเซลล์แสงอาทิตย์ ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากเครื่องยนต์สันดาป ส่งเสริมการใช้งานเครื่องตรวจวัดฝุ่น PM2.5 สำหรับชุมชนเพื่อเฝ้าระวังและเตือนภัยแก่ประชาชนในพื้นที่ ส่งเสริมการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรแทนการเผา เช่น นำมาเป็นส่วนผสมในการทำปุ๋ย
- 2** การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเขียว : เพิ่มพื้นที่สีเขียวและระบบนิเวศเมือง เช่น ส่งเสริมการปลูกป่าชายเลน ป่านิเวศในเมือง การจัดทำสวนสาธารณะให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อม จัดงานวัฒนธรรมประเพณี และแหล่งพักผ่อน การจัดทำธนาคารน้ำใต้ดินและพื้นที่ชุ่มน้ำฟื้นฟู ระบบสูบน้ำเซลล์แสงอาทิตย์ การจัดทำฝายธรรมชาติหรือเพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำ ซึ่งไม่เพียงดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ แต่ยังช่วยบรรเทาความร้อนในเมืองและจัดการน้ำอย่างยั่งยืน
- 3** การส่งเสริมอาคารประหยัดพลังงานและใช้พลังงานหมุนเวียน : ส่งเสริมการใช้วัสดุที่ยั่งยืน และการติดตั้งระบบพลังงานหมุนเวียนในอาคารสาธารณะของชุมชน ส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ได้มาตรฐาน และประหยัดพลังงาน
- 4** การจัดการขยะและน้ำเสียแบบครบวงจร: เมืองควรมีระบบคัดแยกและรีไซเคิลอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่ลดการปล่อยก๊าซมีเทนและไนตรัสออกไซด์จากหลุมฝังกลบ และระบบบำบัดน้ำเสีย
- 5** การมีส่วนร่วมของประชาชน: เมืองที่ประสบความสำเร็จในการลดคาร์บอนต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐกิจ ภาคประชาสังคม และประชาชน โดยใช้กลไกการสื่อสารและการศึกษาที่เข้าถึง และเข้าใจง่าย

สำหรับในปี พ.ศ. 2567 มีชุมชนต้นแบบที่พัฒนาเป็นชุมชนสิ่งแวดล้อมยั่งยืนเรียบร้อยแล้ว จำนวน 10 แห่ง และยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพชุมชนต้นแบบซึ่งกำลังจะดำเนินการในปีถัดไปอีก 10 แห่ง การจัดการเมืองให้สอดคล้องกับเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกและการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ ไม่เพียงแต่ช่วยลดภาวะโลกร้อน แต่ยังเป็นโอกาสในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างเศรษฐกิจสีเขียว และเพิ่มความสามารถในการรับมือกับวิกฤตสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เมืองจึงไม่ใช่เพียงผู้ก่อปัญหาอีกต่อไป แต่สามารถเป็น "ผู้นำ" ในการเปลี่ยนผ่านสู่อนาคตที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

หมายเหตุ: รายชื่อชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการพัฒนาเป็นชุมชนสิ่งแวดล้อมยั่งยืนเรียบร้อยแล้ว จำนวน 10 แห่ง ได้แก่

- 1 ชุมชนแสมผู้ เทศบาลปากน้ำประแส จ.ระยอง
- 2 ชุมชนบ้านหนองสะแกกวน หมู่ที่ 6 เทศบาลตำบลโนนดินแดง จ.บุรีรัมย์
- 3 ชุมชนบ้านรางพลับ เทศบาลตำบลกรับใหญ่ จ.ราชบุรี
- 4 ชุมชนบ้านแม่ป๋าม เทศบาลตำบลปงโค้ง จ.เชียงใหม่
- 5 ชุมชนเกาะกลาง สำนักงานเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร
- 6 ชุมชนควนโดนใน เทศบาลตำบลควนโดน จ.สตูล
- 7 ชุมชนหมู่ที่ 1 เทศบาลตำบลวังทอง จ.พิษณุโลก
- 8 ชุมชนบ้านม่วงชุม เทศบาลตำบลศรี จ.เชียงราย
- 9 ชุมชนบ้านไร่ เทศบาลตำบลอุโมงค์ จ.ลำพูน
- 10 ชุมชนบ้านคำศรี เทศบาลตำบลศรีธาตุ จ.อุดรธานี

4

ฉลาดสิ่งแวดล้อม
สัญลักษณ์ที่บอกได้ว่า
“คุณมีส่วนช่วยโลก”

ตลอดปีงบประมาณ 2567 TEI ได้ขับเคลื่อนระบบการรับรองฉลากสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและมีนัยสำคัญ โดยมุ่งเป้าสู่การยกระดับคุณภาพ มาตรฐาน ความน่าเชื่อถือ และขยายผลในระดับประเทศและนานาชาติ ดังนี้ มีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองฉลากเขียวจำนวน 30 ประเภท ครอบคลุมกว่า 880 รุ่น จากบริษัทผู้ผลิต 91 ราย ขณะที่ในส่วนของบริการ มีบริษัทที่ผ่านการรับรองแล้วจำนวน 31 แห่ง ถือเป็นการเติบโตในภาพรวมที่เพิ่มขึ้นกว่า 10% เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

ฉลากเขียวยังได้เร่งผลักดันการออกข้อกำหนดฉลากเขียวฉบับใหม่เพิ่มเติมอีก 6 รายการ (รวมถึงการบริการ) พร้อมทั้งดำเนินการปรับปรุงข้อกำหนดเดิมอีก 5 รายการ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงและบริบทการใช้งานจริงในภาคสนาม โดยกระบวนการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากเวทีหารือเทคนิคและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ข้อกำหนดมีความทันสมัย ใช้งานได้จริง และได้รับการยอมรับในระดับอุตสาหกรรม

ด้านระบบคุณภาพและการยอมรับในระดับสากล หนึ่งในความสำเร็จที่สำคัญของปีนี้ คือการที่ระบบฉลากเขียวของไทยได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากล **ISO/IEC 17065** ซึ่งเป็นมาตรฐานสำหรับหน่วยงานที่ดำเนินการรับรองผลิตภัณฑ์อย่างเป็นทางการ ส่งผลให้ระบบการรับรองของ TEI มีความน่าเชื่อถือเทียบเท่ากับองค์กรในยุโรป ญี่ปุ่น และประเทศพัฒนาแล้ว

นอกจากนี้ โครงการยังได้ขยายความร่วมมือด้านวิชาการ โดยลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) กับห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 13 แห่ง ทั่วประเทศ เพื่อรองรับความต้องการตรวจสอบตามเกณฑ์ข้อกำหนด และช่วยลดภาระให้กับผู้ประกอบการในการเตรียมเอกสารประกอบการรับรอง ในขณะที่ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการฉลากเขียวในปีนี้อยู่ในระดับสูงถึง 97% ซึ่งสะท้อนถึงคุณภาพของระบบและการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านความร่วมมือและการขยายผลเชิงนโยบาย เพื่อสนับสนุนการใช้ฉลากเขียวในภาครัฐและภาคเอกชน โครงการได้จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ในรูปแบบ Roadshow, เวทีสัมมนา และพิธีมอบเกียรติบัตรผู้ประกอบการ รวมมากกว่า 5 ครั้งทั่วประเทศ ซึ่งช่วยสร้างการรับรู้และแรงจูงใจในการเข้าร่วมระบบรับรอง

ในด้านความร่วมมือเชิงนโยบาย โครงการได้ร่วมทำงานกับภาคีทั้งในระดับประเทศ เช่น สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (สอท.) สมาคมอุตสาหกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และระดับนานาชาติ เช่น การเข้าร่วมประชุมใหญ่ GEN (GEN-AGM 2024) เวที APEC และความร่วมมือในระดับ ASEAN เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาระบบฉลาก และผลักดันให้ระบบของไทยมีบทบาทในเวทีโลก

ด้านการพัฒนาและบูรณาการระบบฉลากสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ นอกจากฉลากเขียว TEI ยังได้พัฒนาระบบฉลากอื่น ๆ ที่มีบทบาทเชิงนโยบายและรองรับบริบทเฉพาะ ได้แก่

- ฉลาก EPD (Environmental Product Declaration): สำหรับแสดงข้อมูล LCA ของผลิตภัณฑ์ ตามมาตรฐาน ISO 14025 และ EN 15804 รองรับการใช้งานทั้งตลาดต่างประเทศ
- ฉลาก Circular Mark: ส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยรับรองผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้ซ้ำ รีไซเคิล หรือออกแบบเพื่อหมุนเวียนได้
- ฉลาก CEC: มุ่งเน้นส่งเสริมผลิตภัณฑ์จากชุมชนที่ปลอดภัย มีคุณภาพ และใส่ใจสิ่งแวดล้อมในกระบวนการผลิต

การบูรณาการระบบฉลากเหล่านี้ ไม่เพียงช่วยขับเคลื่อนเป้าหมาย
เชิงนโยบายอย่าง Net Zero และ BCG Economy เท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือ
สร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการรายใหญ่ กลุ่ม SME
และวิสาหกิจชุมชนในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

ฉลากสิ่งแวดล้อมถือเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนการผลิต
และการบริโภคอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นให้ทั้งภาคธุรกิจและผู้บริโภค
ตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมมีหลากหลายประเภท ทั้งแบบที่เป็นการรับรอง
ภายใต้เกณฑ์ภาครัฐ (Type I) แบบแสดงข้อมูลการวิเคราะห์วัฏจักรชีวิต
ผลิตภัณฑ์ (Type III) และแบบแสดงคุณลักษณะโดยผู้ผลิต (Type II)
ซึ่งล้วนเป็นเครื่องมือสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียว
ในระดับระบบ

ในประเทศไทย “ฉลากเขียว” ได้รับการพัฒนาขึ้นโดย TEI เพื่อรับรอง
ผลิตภัณฑ์ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าสินค้าชนิดเดียวกัน
ในตลาด โดยใช้เกณฑ์และกระบวนการที่เชื่อถือได้ โปร่งใส และสอดคล้อง
กับมาตรฐานสากล **ด้วยความมุ่งมั่นในการยกระดับคุณภาพอย่างต่อเนื่อง**
ฉลากเขียวได้รับการรับรองตามมาตรฐาน ISO/IEC 17065
ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ทั่วโลกให้การยอมรับสำหรับหน่วยงานรับรอง
ผลิตภัณฑ์ สะท้อนถึงความน่าเชื่อถือในระดับสากล และสร้างความมั่นใจ
ให้กับผู้บริโภคและภาคธุรกิจในการใช้และแสดงฉลาก

ฉลากเขียวจึงไม่เพียงเป็นระบบการรับรองเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือ
ที่ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ทั้งในระดับผู้ผลิต ผู้บริโภค และหน่วยงานรัฐ พร้อมทั้งมีบทบาท
เชิงกลยุทธ์ในการสนับสนุนเป้าหมายของประเทศด้านการลดคาร์บอน
(Net Zero) และการดำเนินนโยบาย BCG Economy อย่างเป็นรูปธรรม
ด้วยวิสัยทัศน์ของ ดร.วิจารณ์ สิมายา ผู้อำนวยการสถาบัน
สิ่งแวดล้อมไทย ซึ่งเล็งเห็นถึงบทบาทสำคัญของระบบฉลากเขียว
ในฐานะกลไกการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
ฉลากเขียวจึงไม่เพียงมุ่งเน้นการรับรองผลิตภัณฑ์เท่านั้น แต่ยังพัฒนา
ให้เป็น “เครื่องมือเชิงกลยุทธ์” ที่สามารถเชื่อมโยงกับเป้าหมายเชิงโครงสร้าง
ของประเทศ ทั้งในมิติ BCG Economy การลดคาร์บอนสุทธิ (Net Zero)
และการสร้างระบบนิเวศแห่งการบริโภคอย่างมีความรับผิดชอบในสังคมไทย

จากแนวคิดเชิงนโยบายสู่การดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม โครงการตลาดเขียวในปีงบประมาณ 2567 ได้วางกรอบการดำเนินงานตาม 4 กลยุทธ์หลัก ที่ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพ ปริมาณ ความร่วมมือ และการขยายโอกาสเชิงตลาด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ 1: ยกระดับคุณภาพและสร้างความน่าเชื่อถือของระบบตลาดเขียวในระดับสากล ตลอดปีงบประมาณ 2567 โครงการตลาดเขียวได้เร่งพัฒนาระบบการรับรองผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยหนึ่งในความสำเร็จสำคัญ คือ **การได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO/IEC 17065** ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลสำหรับหน่วยงานที่ให้การรับรองผลิตภัณฑ์ กล่าวคือ องค์กรที่ผ่านการรับรองตามมาตรฐานนี้จะต้องมีกระบวนการประเมินที่เป็นกลาง มีระบบควบคุมคุณภาพ และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ในทุกขั้นตอน

การได้รับ ISO 17065 จึงไม่ใช่เพียงแค่ "สัญลักษณ์ของความน่าเชื่อถือ" แต่ยังสะท้อนว่า **ระบบตลาดเขียวของไทยสามารถเทียบเคียงได้กับหน่วยรับรองในยุโรป ญี่ปุ่น หรือออสเตรเลีย** ซึ่งจะเป็ปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญต่อการส่งออกของผู้ประกอบการไทยในอนาคต ในด้านการเตรียมความพร้อมภายในโครงการได้จัด **หลักสูตรอบรมเฉพาะทางสำหรับผู้ประเมินและเจ้าหน้าที่ทางเทคนิค** เพื่อเพิ่มความเข้าใจในแนวทางตามข้อกำหนดสากล พร้อมทั้ง **จัดการทดสอบการประเมินแบบจำลอง (Simulation Audit)** เพื่อทดสอบระบบและตรวจสอบจุดที่ต้องปรับปรุงก่อนการใช้งานจริง

นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการ **สำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ** เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนา "คู่มือการใช้งาน" และปรับปรุงช่องทางการให้คำปรึกษาอย่างมีระบบ ส่งผลให้กระบวนการขอรับตลาดเขียวมีความสะดวกมากขึ้น และลดระยะเวลาการประเมินลงอย่างเป็นรูปธรรม

กลยุทธ์ที่ 2: ขยายผลการรับรองและสร้างการตลาดเชิงรุก เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการเข้าร่วมระบบตลาดเขียวมากขึ้น โครงการได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงข้อกำหนดผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง โดยอ้างอิงจากข้อมูลตลาดเชิงลึก แนวโน้มการบริโภคอย่างยั่งยืน และความพร้อมทางเทคโนโลยีในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม ผลลัพธ์คือ **มีผลิตภัณฑ์ใหม่จำนวน 6 กลุ่มที่ได้รับการปรับปรุงเกณฑ์** และเปิดรับสมัครใหม่ได้อย่างเป็นทางการในปีงบประมาณนี้

นอกจากนี้ โครงการยังได้ยกระดับ **ฐานข้อมูลผู้ได้รับการรับรองและผลิตภัณฑ์** ให้สามารถค้นหาและเข้าถึงได้ง่ายผ่านเว็บไซต์ตลาดเขียว ช่วยให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าเขียว (GPP) ได้อย่างสะดวกและโปร่งใสงยิ่งขึ้น

ในด้านการตลาด โครงการได้วางแผนทางเชิงรุกผ่านกิจกรรม **ให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการรายใหม่ โดยเฉพาะกลุ่ม SME** ที่ต้องการเข้าสู่ระบบรับรอง ซึ่งช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายและอุปสรรคทางเทคนิค ทำให้สามารถขยายฐานผู้ขอรับตลาดเขียวได้ครอบคลุมกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็กมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

กลยุทธ์ที่ 3: สร้างความร่วมมือกับภาคีเพื่อเสริมพลังระบบรับรอง ตลอดปีที่ผ่านมา โครงการฉลากเขียวให้ความสำคัญกับการสร้าง “เครือข่ายความร่วมมือ” กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรวิชาชีพ เพื่อยกระดับระบบฉลากให้มีความเชื่อมโยงกับมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการทำงานร่วมกับหน่วยงานอย่าง สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (สอท.) กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) และสมาคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ หนึ่งในผลลัพธ์ที่โดดเด่นคือการพัฒนาแนวทาง **“เทียบเคียงฉลาก”** กับระบบรับรองในต่างประเทศ เช่น EU Ecolabel, EPD, Carbon Footprint for Product (CFP) ซึ่งช่วยลดภาระการประเมินซ้ำซ้อนของผู้ประกอบการ และเปิดโอกาสในการใช้ฉลากเขียวเพื่อส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

อีกทั้งยังมีการจัดเวทีสาธารณะ (Public Dialogue) และกิจกรรมร่วมพัฒนาหลักเกณฑ์ใหม่แบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่าย ส่งผลให้กระบวนการออกข้อกำหนดผลิตภัณฑ์ในปีนี้มีความทันสมัย ครบคลุม และได้รับการยอมรับจากทั้งฝั่งภาครัฐและภาคธุรกิจ

กลยุทธ์ที่ 4: สร้างการรับรู้และเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ ในปี 2567 โครงการฉลากเขียวได้เน้นการประชาสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ โดยออกแบบกิจกรรมและสื่อสารรูปแบบใหม่ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น **การจัด Roadshow, สัมมนาเชิงวิชาการ และพิธีมอบเกียรติบัตรผู้ประกอบการ** ซึ่งช่วยสร้างแรงจูงใจและความภูมิใจให้กับผู้ได้รับการรับรอง

นอกจากนี้ โครงการยังได้ปรับปรุง **เว็บไซต์ฉลากเขียว** ให้รองรับการใช้งานแบบ Responsive (ใช้งานผ่านมือถือ) และเปิดตัว **“ระบบแนะนำขั้นตอนแบบ Self-Service”** สำหรับผู้ประกอบการที่ต้องการทราบวิธีสมัครด้วยตนเอง ลดภาระการสอบถามและเพิ่มความสะดวกแก่ผู้ใช้งาน

สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการวางรากฐานสำคัญของ **“ฉลากเขียว”** ในฐานะแบรนด์แห่งความน่าเชื่อถือด้านสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้เป็นเพียงระบบรับรอง แต่เป็น **สัญลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ รับผิดชอบต่อสังคม และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** ในมุมมองของผู้บริโภคยุคใหม่ ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับศักยภาพการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทั้งในประเทศและเวทีสากล อย่างยั่งยืน

ฉลากสิ่งแวดล้อมอื่นภายใต้การดำเนินงานของ TEI นอกจากการดำเนินงานด้าน “ฉลากเขียว” ซึ่งมุ่งรับรองผลิตภัณฑ์ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าสินค้าชนิดเดียวกันในท้องตลาดแล้ว สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (TEI) ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและบริหารจัดการ ระบบฉลากสิ่งแวดล้อมประเภทอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศอย่างรอบด้าน โดยปัจจุบันมีระบบฉลากที่อยู่ภายใต้การดำเนินงานของ TEI ดังนี้

ฉลากข้อมูลสิ่งแวดล้อม (Environmental Product Declaration: EPD)

EPD เป็นฉลากประเภท Type III ที่ให้ข้อมูลผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์อย่างโปร่งใส โดยอิงจากการวิเคราะห์วัฏจักรชีวิต (Life Cycle Assessment : LCA) ครอบคลุมตั้งแต่การผลิต การขนส่ง การใช้งาน ไปจนถึงการจัดการหลังหมดอายุการใช้งาน สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ISO 14025 และ EN 15804 ซึ่งเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมที่ต้องการเข้าถึงตลาดต่างประเทศ เช่น ยุโรป ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้

ฉลากหมุนเวียนผลิตภัณฑ์ (Circular Mark)

Circular Mark เป็นระบบฉลากที่สะท้อนความสามารถของผลิตภัณฑ์ในการนำกลับมาใช้ซ้ำ ซ่อมแซม รีไซเคิล หรือเข้าสู่กระบวนการหมุนเวียนตามหลัก Circular Economy โดยมุ่งลดปริมาณขยะฝังกลบ และส่งเสริมให้เกิดวัฏกรรมการออกแบบที่ยั่งยืนทั้งในระดับผลิตภัณฑ์และห่วงโซ่อุปทาน

ฉลากผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและผู้บริโภค (CEC)

CEC เป็นระบบฉลากที่พัฒนาเพื่อส่งเสริมสินค้าและบริการจากชุมชนท้องถิ่น โดยเน้นหลักการผลิตที่คำนึงถึงคุณภาพ ความปลอดภัยของผู้บริโภค และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ พร้อมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนตลอดกระบวนการผลิต ต่อยอดองค์ความรู้พื้นที่ และสร้างการตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมในระดับรากฐานของสังคมไทย

การดำเนินงานของระบบฉลากสิ่งแวดล้อมทั้งหมดที่ TEI รับผิดชอบนี้ ล้วนมีเป้าหมายร่วมกันคือ **การสร้างระบบการรับรองที่ครอบคลุมทั้งในเชิงอุตสาหกรรมและชุมชน** เพื่อรองรับเป้าหมายสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะเป็น **Net Zero, BCG Economy** และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) TEI ยังคงมุ่งมั่นในการ **บูรณาการกลไกของฉลากแต่ละประเภทให้เสริมพลังซึ่งกันและกัน** และพร้อมขยายผลไปสู่ระดับนโยบายและตลาดให้เกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรมในอนาคต

ฉลากเขียวไทย ได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกเครือข่ายฉลากสิ่งแวดล้อมโลก (GEN)

ฉลากเขียวประเทศไทย (Thai Green Label) ได้รับการยอมรับให้เป็น สมาชิกเต็ม (Full Member) ของเครือข่ายฉลากสิ่งแวดล้อมโลก (Global Ecolabelling Network: GEN) ซึ่งเป็นองค์กรความร่วมมือระดับนานาชาติที่รวมหน่วยงานผู้ออกฉลากสิ่งแวดล้อมจากทั่วโลกกว่า 30 ประเทศ การเป็นสมาชิก GEN เป็นการยืนยันว่าฉลากเขียวไทยมีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล ดำเนินงานตามกรอบของ ISO 14024 (Type I Ecolabel) โดยผ่านการตรวจสอบจากกระบวนการ GENICES Peer Review ที่เข้มงวดและโปร่งใส

การเป็นสมาชิก GEN ทำให้ฉลากเขียวไทยก้าวสู่การเป็นที่ยอมรับบนเวทีโลก สามารถแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด (best practice) ร่วมผลักดันการพัฒนามาตรฐานฉลากสิ่งแวดล้อมสากล และยังเป็นพื้นฐานในการจัดทำ ข้อตกลงยอมรับร่วม (Mutual Recognition Agreement: MRA) กับประเทศคู่ค้า ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสทางการตลาดและสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการไทย

นอกจากนี้ GEN ยังมีบทบาทสำคัญในการต่อต้านการโฆษณาหลอก (greenwashing) โดยเน้นการใช้ข้อมูลที่ตรวจสอบได้จริง และยึดหลักความโปร่งใส ทำให้ฉลากเขียวไทยสามารถยืนยันต่อผู้บริโภคและภาคธุรกิจได้ว่าผลิตภัณฑ์ที่ได้รับฉลากนี้เป็นสินค้าที่ผ่านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตลอดวงจรชีวิตอย่างแท้จริง ไม่ใช่เพียงแค่คำโฆษณา

การที่ฉลากเขียวไทยได้รับการยอมรับในฐานะสมาชิก GEN ยังสะท้อนถึงภาพลักษณ์ความเป็นเลิศในระดับนานาชาติ โดยถูกจัดแสดงเคียงข้างกับฉลากสิ่งแวดล้อมชั้นนำของโลก เช่น EU Ecolabel, Nordic Swan, Eco Mark Japan เป็นต้น สิ่งนี้ตอกย้ำว่า “ฉลากเขียวไทย” คือสัญลักษณ์แห่งความน่าเชื่อถือ ความรับผิดชอบ และคุณภาพที่ยั่งยืนในสายตาสากล พร้อมทั้งยังเป็นกลไกสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยเฉพาะ SDG 12 ว่าด้วยการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน และเป้าหมายการมุ่งสู่ Net Zero ของประเทศ

การได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกของเครือข่ายฉลากสิ่งแวดล้อมโลก (GEN) ไม่เพียงสะท้อนถึง **คุณภาพและมาตรฐานสากล** ของฉลากเขียวไทย แต่ยังเป็นการประกาศให้เห็นว่า ประเทศไทยมีบทบาทเชิงรุกในเวทีโลกด้านการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน ฉลากเขียวไทยจึงไม่ใช่เพียงเครื่องมือรับรองผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศ แต่ยังเป็น **สัญลักษณ์แห่งความน่าเชื่อถือที่โลกยอมรับ** สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และช่วยขับเคลื่อนนโยบาย Net Zero และ BCG Economy ของประเทศไปข้างหน้าอย่างมั่นคง

ฉลากเขียวประเทศไทย (Thai Green Label) ได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกเต็ม (Full Member) ของเครือข่ายฉลากสิ่งแวดล้อมโลก (Global Ecolabelling Network: GEN) ซึ่งเป็นองค์กรความร่วมมือระดับนานาชาติที่รวมหน่วยงานด้านฉลากสิ่งแวดล้อมกว่า 30 ประเทศทั่วโลก การเข้าร่วมเป็นสมาชิก GEN ช่วยยกระดับบทบาทของประเทศไทยในการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล อาทิ การดำเนินงานตามมาตรฐาน ISO 14024 (Type I Ecolabel) และการตรวจสอบกระบวนการผ่าน GENICES Peer Review ที่สร้างความเชื่อมั่นได้อย่างโปร่งใส

การประชุมประจำปี **GEN-AGM 2024** จัดขึ้นระหว่างวันที่ 15 - 18 ตุลาคม 2567 ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย ที่ผ่านมา โดยมี **ดร.วิจารณ์ สิมาฉายา** ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ในฐานะกรรมการบริหาร GEN เข้าร่วมการประชุม โดยมีการหารือประเด็นสำคัญ อาทิ การปรับปรุงมาตรฐาน ISO 14024, แผนกลยุทธ์ GEN 2024–2027, การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการพัฒนาฉลากสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการสร้างความร่วมมือด้านการพัฒนามาตรฐานวัสดุก่อสร้างที่ยั่งยืน ประเทศไทยยังได้มีโอกาสนำเสนอแนวทาง **Promoting Sustainability in the Building and Construction Sector in Thailand** เพื่อสะท้อนบทบาทของฉลากเขียวไทยในการสนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐที่ยั่งยืน (Green Public Procurement: GPP) และเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) รวมถึงยุทธศาสตร์ Net Zero และ BCG Economy ของประเทศ การเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้นับเป็นก้าวสำคัญที่ตอกย้ำว่า “ฉลากเขียวประเทศไทย” ไม่เพียงเป็นกลไกด้านสิ่งแวดล้อมในประเทศ แต่ยังเป็น**สัญลักษณ์แห่งความน่าเชื่อถือระดับสากล**ที่พร้อมขับเคลื่อนความร่วมมือระดับโลกเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

5

พัฒนาคคน
พัฒนาความเชี่ยวชาญ
ด้านสิ่งแวดล้อม

การฝึกอบรมบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม

TEI ได้พัฒนาหลักสูตรด้านสิ่งแวดล้อมและดำเนินการจัดการอบรมให้กับบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งการอบรมจะมุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจ ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรและการปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยวิทยากรที่มีองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญ ได้มีผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรที่ TEI จัดการอบรม เช่น หลักสูตรบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมประจำโรงงาน ซึ่งร่วมเป็นหน่วยฝึกอบรมของกรมโรงงานอุตสาหกรรม หลักสูตรเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ร่วมเป็นหน่วยจัดอบรมของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หลักสูตรการเสริมสร้างศักยภาพนักวิจัยด้านสิ่งแวดล้อม ภายใต้ความร่วมมือกับสำนักงานการวิจัยแห่งชาติและภายใต้โครงการที่ TEI ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน และหลักสูตรด้านสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ที่ TEI พัฒนาขึ้น ในรูปแบบการอบรมแบบ Public , Inhouse และ Online ที่มีผู้ผ่านการอบรมมากกว่า 100,000 คน

ในปี 2567 TEI ดำเนินการจัดอบรมแบบ Public training 1.บุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมประจำโรงงาน 7 หลักสูตร รวมจำนวนผู้ผ่านการอบรม 1,395 คน 2.จัดอบรมนักวิจัยด้านสิ่งแวดล้อม ภายใต้โครงการการพัฒนาองค์ความรู้และเครือข่ายบุคลากรวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ 2 โดยการสนับสนุนจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (ปี 2567-2568) ปี 2567 รวมจำนวนผู้ผ่านการอบรม 167 คน และการจัดอบรมแบบ In-house Training 1.หลักสูตรการบำบัดและจัดการมลพิษจากการประกอบกิจการพลังงานให้กับเจ้าหน้าที่สำนักงานกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) จำนวน 2 รุ่น รวมจำนวนผู้ผ่านการอบรม 100 คน 2.หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม และแนวทางการจัดการขยะและของเสียในโรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมจำนวนผู้ผ่านการอบรม 30 คน

หลักสูตรที่ TEI ดำเนินการ (ถึงปี 2567)

1.Public training

1.1.หลักสูตรการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA)	จำนวน	1	รุ่น
1.2.หลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมประจำโรงงาน			
1.2.1. ผู้จัดการสิ่งแวดล้อม	จำนวน	104	รุ่น
1.2.2. ผู้ควบคุมระบบบำบัดมลพิษน้ำ	จำนวน	65	รุ่น
1.2.3. ผู้ควบคุมระบบบำบัดมลพิษอากาศ	จำนวน	62	รุ่น
1.2.4. ผู้ควบคุมระบบการจัดการมลพิษจากอุตสาหกรรม	จำนวน	60	รุ่น
1.2.5. ผู้ปฏิบัติงานประจำระบบบำบัดมลพิษน้ำ	จำนวน	110	รุ่น
1.2.6. ผู้ปฏิบัติงานประจำระบบบำบัดมลพิษอากาศ	จำนวน	100	รุ่น
1.2.7. ผู้ปฏิบัติงานประจำระบบการจัดการมลพิษจากอุตสาหกรรม	จำนวน	96	รุ่น
1.3.หลักสูตรต่างๆ	จำนวน	90	หลักสูตร

2.inhouse training

จำนวน 125 หลักสูตร

3.หลักสูตรอบรมภายใต้โครงการฯ

จำนวน 25 โครงการ

หลักสูตร

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
และสุขภาพ (EHIA)

หลักสูตร

บุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม
ประจำโรงงาน

หลักสูตร

ผู้จัดการสิ่งแวดล้อม

หลักสูตร

ผู้ควบคุมระบบบำบัดมลพิษน้ำ

หลักสูตร

ผู้ควบคุมระบบบำบัด
มลพิษอากาศ

หลักสูตร

ผู้ควบคุมระบบการจัดการ
มลพิษทางอุตสาหกรรม

หลักสูตร

ผู้ปฏิบัติงานประจำระบบ
บำบัดมลพิษน้ำ

หลักสูตร

ผู้ปฏิบัติงานประจำระบบ
บำบัดมลพิษอากาศ

หลักสูตร

ผู้ปฏิบัติงานประจำระบบการจัดการ
มลพิษทางอุตสาหกรรม

6

ผสานพลังเครือข่าย
องค์กรภาคเอกชนมุ่งสู่
“Net Zero”

องค์กรธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (TBCSD) บนเส้นทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน

TBCSD เป็นเครือข่ายภาคธุรกิจไทยเพื่อขับเคลื่อนสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ใหญ่ที่สุดเครือข่ายหนึ่งของประเทศ ได้ร่วมส่งเสริมองค์กรภาคธุรกิจและเครือข่ายในการร่วมกันแก้ไขปัญหาสังแวดล้อมสำคัญของประเทศ เพื่อสนับสนุนประเทศไทยให้ก้าวไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

แนะนำองค์กร TBCSD

จากก้าวแรกที่ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2536 จนถึงปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่ปีที่ 32 ของ**องค์กรธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน หรือ Thailand Business Council for Sustainable Development (TBCSD)** โดยตลอดระยะเวลา กว่า 3 ทศวรรษของ TBCSD บนเส้นทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม และขับเคลื่อนให้ภาคธุรกิจ ร่วมกับภาครัฐ และภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาสังแวดล้อมของประเทศไทย อีกทั้งยังมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายระดับประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่สร้าง ความเป็นธรรมกับทุกภาคส่วน นอกจากนี้ ยังได้ร่วมสนับสนุนการทำงานของภาครัฐในการขับเคลื่อนนโยบาย ด้านต่าง ๆ ซึ่งหลายโครงการได้เกิดผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมและสามารถผลักดันจนเกิดการขับเคลื่อน ตอบสนองนโยบายของประเทศไทยให้ก้าวไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำและการพัฒนาที่ยั่งยืน

ปัจจุบัน TBCSD มี**สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย** ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมที่ดำเนินงานในรูปแบบ สถาบันวิชาการอิสระและเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมในการยกระดับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ครอบคลุมทุกมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาคตามมาตรฐานสากลที่ยึดมั่นในความเป็นกลาง มาทำหน้าที่เป็นสำนักเลขาธิการขององค์กรธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยดำเนินงานผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับองค์กรสมาชิกและองค์กรพันธมิตร จนทำให้ TBCSD กลายมาเป็นผู้นำภาคธุรกิจในการยกระดับมาตรฐานสู่สากลให้มีการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืนที่ทันกระแสของโลก และร่วมสนับสนุนประเทศไทยให้ก้าวไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

TBCSD เป็นเครือข่ายในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เชื่อมโยงกับสภาธุรกิจโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (**World Business Council for Sustainable Development หรือ WBCSD**) ทำให้ได้รับข้อมูล ที่ทันสมัยของการเปลี่ยนแปลงกระแสโลกและมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนใน ระดับโลกด้วย รวมทั้งมีองค์ความรู้และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่จะนำมาช่วยส่งเสริมให้ธุรกิจในประเทศไทยเกิดความยั่งยืน

นอกจากนี้ TBCSD ยังได้ร่วมมือครั้งสำคัญกับองค์กรพันธมิตร 5 หน่วยงานหลักของประเทศ ได้แก่ สกอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืนของภาคธุรกิจและสนับสนุนการเข้าสู่สังคมคาร์บอนต่ำ รวมทั้ง ช่วยขับเคลื่อนวาระแห่งชาติต่าง ๆ ด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน

องค์กรธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (TBCSD) ในฐานะเครือข่ายธุรกิจด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ใหญ่ที่สุดเครือข่ายหนึ่งของประเทศที่เกิดจากการรวมตัวกันขององค์กรภาคธุรกิจไทยและรัฐวิสาหกิจชั้นนำ **จำนวน 45 องค์กรที่เป็นผู้นำด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน** อันครอบคลุมทุกกลุ่ม อุตสาหกรรมหลักของประเทศ ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม การเงิน สินค้าอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง การบริการ เทคโนโลยี และอื่น ๆ ประกอบด้วย

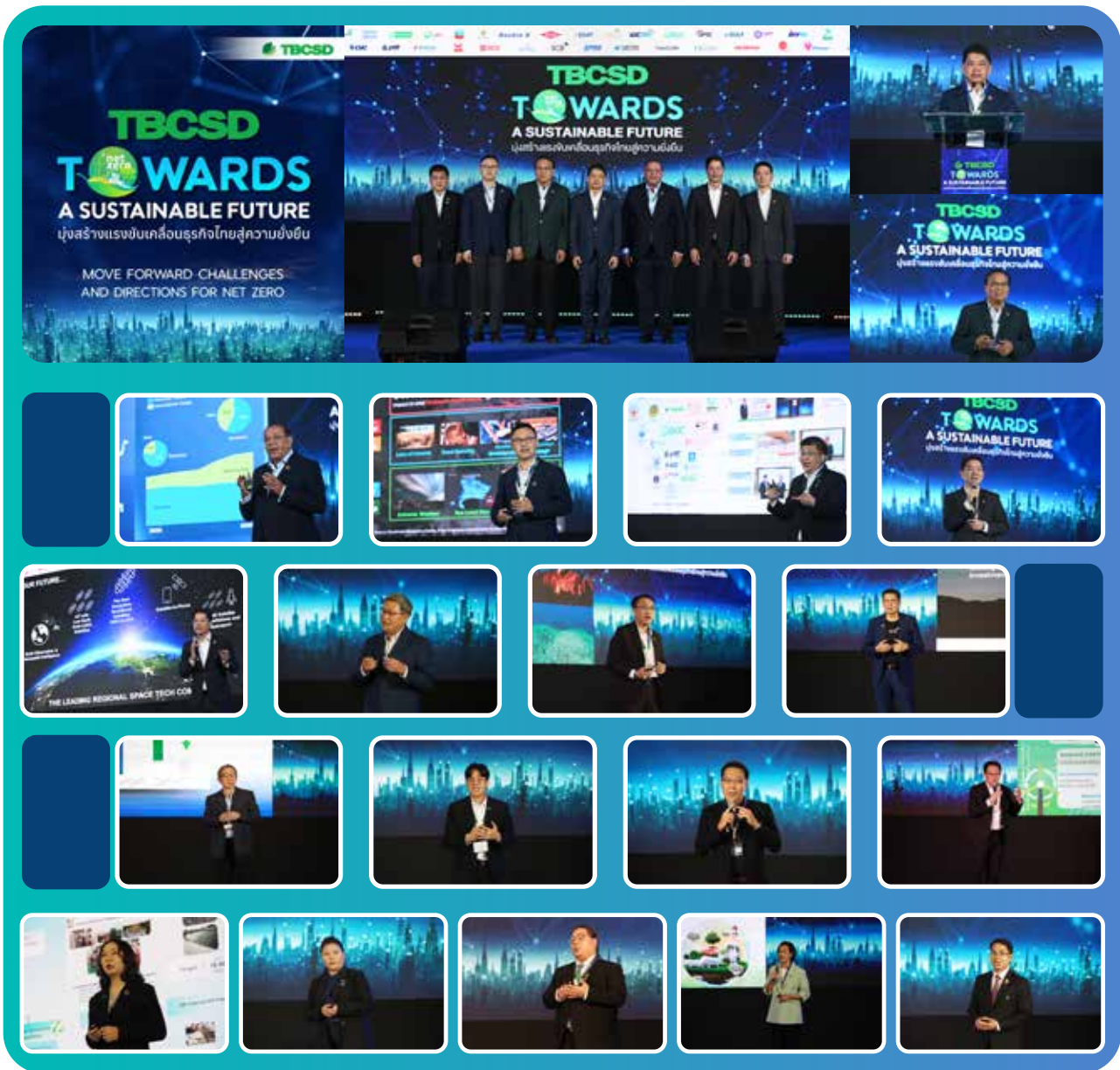
1. บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
2. บริษัท เอจีซี วีบีไทย จำกัด (มหาชน)
3. บริษัท आयโน-โม-โตะ (ประเทศไทย) จำกัด
4. บริษัท ปูนซีเมนต์เอเชีย จำกัด (มหาชน)
5. บริษัท แอสเซทไวส์ จำกัด (มหาชน)
6. บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
7. บริษัท บางจาก ศรีราชา จำกัด (มหาชน)
8. บริษัท เซฟรอนประเทศไทยสำรวจและผลิต จำกัด
9. บริษัท ดอยคำผลิตภัณฑ์อาหาร จำกัด
10. บริษัท ดีบีเอส เอ (1991) จำกัด (มหาชน)
11. กลุ่มบริษัท ดาว ประเทศไทย
12. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
13. บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)
14. บริษัท จีซี เมนเทนแนนซ์ แอนด์ เอนจิเนียริง จำกัด
15. บริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน)
16. บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)
17. บริษัท กัลฟ์ เอ็นเนอร์จี ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)
18. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
19. บริษัท โออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)
20. บริษัท จระเข้ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
21. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
22. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
23. บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
24. บริษัท ออริจัน พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)
25. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
26. บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
27. บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)
28. บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน)

29. บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
30. บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
31. บริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน)
32. บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)
33. กลุ่มบริษัท เชน-โกเบ็ง ประเทศไทย
34. บริษัท เอสซีบี เอกซ์ จำกัด (มหาชน)
35. บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน)
36. บริษัท ซูมิโตโม รับบอร์ (ไทยแลนด์) จำกัด
37. บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

38. สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (TEI)
39. บริษัท ไทยฮอนด้า จำกัด
40. บริษัท ไทยน้ำทิพย์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
41. บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)
42. บริษัท ไทรีเซนไทย เอเยนต์ชีส์ จำกัด (มหาชน)
43. บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด
44. บริษัท ยูนิลีเวอร์ ไทย เทรดดิง จำกัด
45. บริษัท เหล็กกริพย์ จำกัด

TBCSD ร่วมขับเคลื่อนธุรกิจไทยสู่สังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

TBCSD มีความมุ่งมั่นในการยกระดับมาตรฐานองค์กรภาคธุรกิจไทยไปสู่องค์กรต้นแบบธุรกิจคาร์บอนต่ำและยั่งยืน โดยได้ร่วมมือกับองค์กรภาคีทุกภาคส่วน ในการกำหนดเป้าหมาย มาตรการ และกรอบกิจกรรมที่ภาคธุรกิจสามารถดำเนินการร่วมกัน อันเป็นการแสดงออกถึงพลังจากการรวมตัวขององค์กรภาคธุรกิจในการขับเคลื่อนสู่สังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืนที่เชื่อมต่อเป้าหมายของประเทศและระดับนานาชาติ อันเป็นการยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ตามเป้าหมายของประเทศ

ก้าวต่อไปของ TBCSD ในฐานะเครือข่ายธุรกิจด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ใหญ่ที่สุดเครือข่ายหนึ่งของประเทศมีความมุ่งมั่นในการยกระดับมาตรฐานองค์กรภาคธุรกิจไทยไปสู่องค์กรต้นแบบธุรกิจคาร์บอนต่ำและยั่งยืน เพื่อร่วมขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนในมิติต่าง ๆ อันสอดคล้องกับนโยบายของประเทศไทยที่มุ่งสู่ Carbon Neutrality ในปี ค.ศ. 2050 และ Net Zero GHG Emission ในปี ค.ศ. 2065 โดยการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อร่วมยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนตามเป้าหมายของประเทศ

ทั้งนี้ ท่านสามารถเข้าไปดูรายละเอียดข้อมูลการยกระดับมาตรฐานขององค์กรภาคธุรกิจไทยไปสู่การเป็นองค์กรต้นแบบธุรกิจคาร์บอนต่ำและยั่งยืนขององค์กรสมาชิก TBCSD อันครอบคลุมกลุ่มอุตสาหกรรมหลักของประเทศไทยได้โดยการ Scan QR Code ด้านล่างนี้

SCAN

SCAN

SCAN

TBCSD ร่วมสร้างเครือข่ายภาคธุรกิจเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) เป็นประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก ซึ่งปัจจุบันทั่วโลกกำลังได้รับผลกระทบหลากหลายรูปแบบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยประเด็นปัญหาสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นตามมา คือ วิกฤตการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity Loss) นับเป็น 1 ใน 3 วิกฤตฉุกเฉินด้านสิ่งแวดล้อมของโลกควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและปัญหามลภาวะ

ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก ที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องเร่งดำเนินการหาทางแก้ไขปัญหาไปพร้อมกัน เนื่องจากปัญหาดังกล่าวมีผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบร่วมกัน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ส่งผลกระทบต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ แต่ในขณะเดียวกันความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศก็ได้มีส่วนช่วยในการปรับตัวและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นแหล่งกักเก็บก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ช่วยรักษาอุณหภูมิโลกให้อยู่ในระดับที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิต

ปัจจุบันองค์กรภาคธุรกิจไทยได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนอันสอดคล้องกับนโยบายสำคัญของประเทศ โดยประเด็นด้านความหลากหลายทางชีวภาพได้เป็นประเด็นใหม่ที่ TBCSD ได้นำมาหารือกับองค์กรสมาชิกเพื่อร่วมขับเคลื่อนประเด็นธุรกิจเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพ (Business for Biodiversity) โดยที่ผ่านมา **TBCSD ได้มีการร่วมประกาศเจตนารมณ์ Biodiversity Action is Solution ร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่าย** ได้แก่ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน เพื่อบรรลุเป้าหมาย Nature Positive ภายในปี 2030

ด้วยความร่วมมือกันอย่างเข้มแข็งขององค์กรสมาชิก และการทำงานร่วมกันกับองค์กรพันธมิตร และเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ TBCSD จึงเป็นผู้นำในการยกระดับให้มีการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืนในวงกว้างและสนับสนุนประเทศไทยให้ก้าวไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำและการพัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างแท้จริง “TBCSD Towards a Sustainable Future มุ่งสร้างแรงขับเคลื่อนธุรกิจไทยสู่ความยั่งยืน”

เพราะนี่.....คือ สิ่งที่ **TBCSD** คำนึงถึง
"ทำ" วันนี้ **"เพื่อ"** พรุ่งนี้ **"สู่"** อนาคต.....ที่ยั่งยืน

สมาคมความร่วมมือภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม เพื่อจัดการพลาสติกและขยะอย่างยั่งยืน (PPP Plastics)

โครงการความร่วมมือภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม เพื่อจัดการพลาสติก และขยะอย่างยั่งยืน หรือ PPP Plastics ได้ริเริ่มก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 โดยมีความมุ่งมั่นในการเป็นองค์กรกลางในการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อจัดการปัญหาขยะพลาสติกอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนด้วยหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน ภายใต้การนำขององค์กรธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (TBCSD)

และ กลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติก สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวมทั้ง องค์กรภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วนที่เป็นผู้นำด้านการกำหนดนโยบายและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพลาสติกของประเทศไทย ซึ่งปัจจุบัน PPP Plastics ได้ดำเนินงานจดทะเบียนเป็นสมาคมความร่วมมือภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม เพื่อจัดการพลาสติก และขยะอย่างยั่งยืน เพื่อร่วมผนึกกำลังในการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหามลพิษพลาสติก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตาม Roadmap ที่จะลดปริมาณขยะพลาสติกของประเทศไทยบนพื้นฐานของการจัดการขยะอย่างมีส่วนร่วม และยั่งยืนตามหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) โดยปัจจุบันมี ดร.วิจารณ์ สิมาฉายา ในฐานะเลขาธิการองค์กรธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (TBCSD) เป็นนายกสมาคม PPP Plastics

ดร.วิจารณ์ สิมาฉายา

ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
เลขาธิการองค์กรธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
(TBCSD) และนายกสมาคม PPP Plastics

PPP Plastics ได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมการจัดการขยะอย่างยั่งยืนด้วยหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างต่อเนื่องมากกว่า 7 ปี ทั้งในระดับนโยบายและการปฏิบัติเชิงพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อร่วมส่งเสริมการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายในการลดขยะพลาสติกทะเลลงไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ภายใน พ.ศ. 2570

เสาหลักกิจกรรม PPP Plastics

การพัฒนาโมเดลเศรษฐกิจหมุนเวียน (Infrastructure) การผลักดันการจัดการพลาสติกแบบครบวงจร โดยการพัฒนาและดำเนินโครงการเพื่อเพิ่มศักยภาพของโครงสร้างพื้นฐานและสร้างโมเดลเศรษฐกิจหมุนเวียนจากพลาสติกและวัสดุไซเคิลอื่น ๆ เช่น โมเดลเศรษฐกิจหมุนเวียนจากการจัดการจัดการขยะในเมืองใหญ่ และระดับจังหวัด เช่น คลองเตยโมเดลและระยองโมเดล รวมถึงการสร้าง “Recycle Market Place Application” เพื่อเป็นฐานข้อมูลการซื้อขายวัสดุไซเคิล

การพัฒนานโยบาย และกฎหมาย (Policy & Legislation) การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการขยะพลาสติกร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน โดยการทำงานสนับสนุน Roadmap การจัดการขยะพลาสติกของประเทศไทย และร่วมดำเนินกิจกรรมตามกรอบแผนปฏิบัติการภายใต้ Roadmap ทั้งระยะที่ 1 และระยะที่ 2 รวมทั้งการร่วมศึกษา พสบ. การจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน (พสบ. EPR) และการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนตามวาระแห่งชาติ BCG Model

การพัฒนาฐานข้อมูลขยะพลาสติก (Database) การจัดทำฐานข้อมูลพลาสติกระดับประเทศตามหลัก Material Flow Analysis พร้อมทั้งประเมินวัฏจักรชีวิตของพลาสติกและศึกษามูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อสำรวจข้อมูลประเภทและปริมาณขยะพลาสติกภายในประเทศไทย สำหรับใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำคัญของประเทศ ตลอดจนใช้เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการนำเสนอในระดับนานาชาติได้

การสื่อสารประชาสัมพันธ์และการศึกษา (Education & Communication) การสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะที่ถูกต้อง การรวบรวมองค์ความรู้และประสบการณ์จากการดำเนินงาน เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และการจัดทำคู่มือ เกี่ยวกับเศรษฐกิจหมุนเวียนของพลาสติก รวมทั้ง การแบ่งปันประสบการณ์จากการนำนโยบายมาสู่การปฏิบัติและบทเรียนจากการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนในประเทศผ่านความร่วมมือ PPP Plastics

การพัฒนานวัตกรรมในภาคอุตสาหกรรม (Innovation) การส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการขยะพลาสติกอย่างยั่งยืนและปลอดภัย เพื่อตอบโจทย์การส่งเสริมการบริหารจัดการขยะอย่างถูกวิธีและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

PPP Plastics จะเดินหน้าสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของพลาสติกให้เกิดขึ้นในประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งตอบสนองต่อทิศทางนโยบายทั้งระดับประเทศและระดับโลกที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน (EPR) กฎหมายเศรษฐกิจหมุนเวียน มาตรฐาน PCR และข้อตกลงระหว่างประเทศ และร่วมสร้างการบูรณาการความร่วมมือเพื่อสร้างระบบนิเวศเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circularity Ecosystem) สำหรับพลาสติกให้เกิดขึ้นได้จริงในประเทศ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนระบบการจัดการพลาสติกตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง พร้อมกับการตอบรับกับนโยบาย EPR เพื่อการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์แบบครบวงจร พร้อมทั้ง PPP Plastics ร่วมเดินหน้าสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของพลาสติกให้เกิดขึ้นในประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรมตอบสนองต่อทิศทางนโยบายของประเทศ ตามมาตรฐานด้านมลพิษจากพลาสติก (Global Plastic Treaty) ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญนำไปสู่การยุติมลพิษพลาสติก เพื่อร่วมส่งเสริมการขับเคลื่อนประเทศไปสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

PPP Plastics รวมพลังภาคีเครือข่ายในการสร้างระบบนิเวศหมุนเวียนพลาสติก (Plastics Circularity Ecosystem) เพื่อยกระดับการดำเนินงานการจัดการขยะทั้งในระดับนโยบายและการปฏิบัติเชิงพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

7

งานบริการสังคม

งานบริการสังคม

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ในฐานะองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม กับอีกหนึ่งภารกิจที่สำคัญ ในการขับเคลื่อนสถาบันฯ คือ การสนับสนุนโครงการและกิจกรรมการรณรงค์ วิจัย และ พัฒนางานด้านสิ่งแวดล้อม ให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณชนและประเทศชาติ ผ่านการทำงานร่วมกับ ภาควิชาหรือทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มุ่งมั่นและให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ด้วยทีมนักวิจัย นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญ ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านสิ่งแวดล้อมในหลากหลายมิติ โดยความร่วมมือที่ผ่านมา TEI ได้ดำเนินการ กิจกรรมทางสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ มูลนิธิปลูกต้นไม้ปลูกธรรมะ ในการส่งเสริมและชักชวนภาคีและคนไทย ร่วมสืบสานวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาผ่านกิจกรรมเวียนเทียนต้นไม้ เพื่อลดการเกิดฝุ่น PM_{2.5}

นอกจากนี้ ทาง TEI พลักดันและขับเคลื่อนให้เกิดการประสานงานหรือทำงานร่วมกันของภาคส่วนต่างๆ ในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ผ่านการสนับสนุนจากภาคเอกชน อาทิ ร่วมกับบริษัท เวสเทิร์นดิжитอล (ประเทศไทย) จำกัด จัดกิจกรรมปลูกป่าชายเลนฟื้นฟูระบบนิเวศชายฝั่ง เนื่องในสัปดาห์แห่งวันสิ่งแวดล้อมโลก ณ โรงเรียนธรรมชาติป่าชายเลน บ้านบางบ่อ ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

8

รายชื่อโครงการและ
หน่วยงานที่สนับสนุน
(ทั้งในประเทศและต่างประเทศ)
พ.ศ. 2566– 2567

หน่วยงานสนับสนุน องค์การภาครัฐ

การศึกษาวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ทดแทนพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวและเสนอกลไกการขับเคลื่อนตาม Roadmap การจัดการขยะพลาสติกของประเทศ

เพื่อวิเคราะห์และประเมินการเลิกใช้พลาสติกเป้าหมายตาม Roadmap ศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบด้านต่าง ๆ และเสนอทางเลือกในการใช้วัสดุหรือผลิตภัณฑ์ทดแทนพลาสติกเป้าหมาย พร้อมจัดทำข้อเสนอเชิงปฏิบัติต่อการขับเคลื่อนการใช้พลาสติกอย่างชาญฉลาดตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน

หน่วยงานที่สนับสนุน : หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.)

ส่งเสริมการป้องกันและลดการเกิดขยะอาหารและการจัดการขยะอาหารจากแหล่งกำเนิด ครัวเรือนอาหาร

เพื่อป้องกันและลดการเกิดขยะอาหารที่ต้นทางปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภค รวมถึงเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างผู้ก่อให้เกิดขยะอาหารและผู้ดำเนินการจัดการขยะอาหารผ่านวิธีการนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อลดปริมาณขยะอาหารนำไปฝังกลบ โดยติดตามปริมาณขยะอาหารที่ลดลงได้ประเมินการลดการปล่อย GHG จัดทำคู่มือสำหรับศูนย์อาหารสื่อเผยแพร่และข้อเสนอเชิงนโยบาย

หน่วยงานที่สนับสนุน : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

การพัฒนาความร่วมมือไทย-ลาว-เมียนมา ขับเคลื่อนการจัดการและลดหมอกควันข้ามแดน

เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์แผนที่นำทาง (Roadmap) และแผนปฏิบัติการ (Action Plan) การจัดการและลดมลพิษหมอกควันข้ามแดนร่วมกันระหว่าง 3 ประเทศ การผลักดันและดำเนินการสาธิตเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการลดมลพิษหมอกควันในพื้นที่นำร่องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาภายใน 2 ปี และเรียนรู้และถอดบทเรียนการพัฒนาและการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพในการลดมลพิษหมอกควันข้ามแดน

หน่วยงานที่สนับสนุน : สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) (สวก.)

โครงการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2567

ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เศรษฐกิจ สังคม นโยบาย มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในระดับโลกและ ภูมิภาคสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นระหว่างปี 66-67 จำนวน 11 สาขา พร้อมคาดการณ์และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย

หน่วยงานที่สนับสนุน : สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)

โครงการขับเคลื่อนและขยายผลองค์กรสุขภาวะกลุ่มภาคประชาสังคม

สร้างกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเครือข่ายภาคประชาสังคมในการขับเคลื่อนงานองค์กรสุขภาวะกลุ่มภาคประชาสังคมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนสนับสนุนการพัฒนาหลักเกณฑ์หรือรูปแบบการส่งเสริมสุขภาวะองค์กร เพื่อสร้างและขยายผลงานองค์กรสุขภาวะกลุ่มภาคประชาสังคม ตลอดจนส่งเสริมให้วิทยทำงานในกลุ่มองค์กรภาคประชาสังคมมีสุขภาวะที่ดีตามแนวทางความสุข 8 ประการ (Happy 8) โดยให้ความสำคัญกับประเด็นตามเป้าหมาย 10 ปี ของ สสส.

หน่วยงานที่สนับสนุน : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

โครงการพัฒนาองค์ความรู้และเครือข่ายบุคลากรวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ 2

เพื่อพัฒนาหลักสูตรและฝึกอบรมอบรมนักวิจัยด้านสิ่งแวดล้อม โดยสร้างความรู้ความเข้าใจด้านปัญหาสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและของโลก ทิศทางการพัฒนาและการวิจัยที่จะมุ่งไปสู่การแก้ไขปัญหาในประเด็นสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ เพื่อนำไปพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานที่สนับสนุน : สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

โครงการพัฒนาแนวทางกลไกความร่วมมือในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ศึกษารวบรวมองค์ความรู้และประสบการณ์การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเชิงเศรษฐศาสตร์ ความรู้และวิธีปฏิบัติของชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่เป้าหมายบึงบอระเพ็ด จ.นครสวรรค์ ในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนเสนอแนวทางการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมในระดับพื้นที่และจัดทำเอกสารเผยแพร่องค์ความรู้และแนวทางการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมในระดับพื้นที่

หน่วยงานที่สนับสนุน : กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (สส.)

การพัฒนาเครือข่ายชุมชนและเกษตรกรอาชีพศึกษาสู่การจัดการขยะและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา: พื้นที่จังหวัดมหาสารคามและจังหวัดขอนแก่น

พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรอาชีพศึกษาเพื่อการพัฒนาชนบทและเครือข่ายชุมชนท้องถิ่นให้สามารถเป็นต้นแบบเพื่อเร่งแก้ไขปัญหาการเผาวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรและขยะครัวเรือนในชุมชน ผ่านกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมรวมทั้งขยายเครือข่ายการดำเนินกิจกรรมด้านการจัดการขยะและลดการเผาอย่างยั่งยืน

หน่วยงานที่สนับสนุน : สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

โครงการฉลากผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและผู้บริโภค ปี 2

ส่งเสริมการยกระดับผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการและส่งเสริมองค์ความรู้ให้กับผู้ประกอบการในการลดปริมาณของเสียมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมและสุขภาพรวมถึงความรู้ที่ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มและเข้าถึงตลาดเพิ่มขึ้น และการพัฒนาข้อกำหนดของผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปโดยใช้เครื่องมือการรับรองฉลากผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (CEC)

หน่วยงานที่สนับสนุน : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการคุ้มครองทางสังคมที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เพื่อจัดทำกรอบการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายและมาตรการในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อความมั่นคงของมนุษย์และพัฒนากรอบนโยบายด้านการคุ้มครองทางสังคมที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกลุ่มเปราะบาง

หน่วยงานที่สนับสนุน : สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สป.พม.)

โครงการอนุรักษ์และพัฒนาความร่วมมือจัดการป่าของชุมชนและเยาวชนในพื้นที่อย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาป่าบ้าน กว้างอยพัฒนา

เพื่อศึกษาและประเมินทรัพยากรสุขภาพป่าและความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดการวางแผนขับเคลื่อนการจัดการป่าไม้และชุมชนอย่างมีส่วนร่วมพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพการจัดการป่าและชุมชนครอบคลุมมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตามนโยบายการพัฒนาที่ยั่งยืนและส่งเสริมการพัฒนาภาคและถอดบทเรียนการบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในด้านการจัดการป่าไม้ที่เหมาะสม

หน่วยงานที่สนับสนุน : กองทุนสิ่งแวดล้อม

โครงการ “Green” Red Cross

เพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้กับเจ้าหน้าที่ของสภาอากาศไทย เพื่อจัดการก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินงานภารกิจของสภาอากาศไทย

หน่วยงานที่สนับสนุน : สภาอากาศไทย

โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการจัดการขยะเหลือศูนย์สู่สังคมคาร์บอนต่ำ

เพื่อเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ แนวคิดด้านการจัดการขยะตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนสู่สังคมคาร์บอนต่ำ มีความรู้ ความเข้าใจ แนวคิดด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการลดก๊าซเรือนกระจกมุ่งสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนและเสริมสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการดำเนินงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมจึงให้ TEI รับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรและจัดอบรมให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ในพื้นที่ทั่วประเทศ จำนวน 2 หลักสูตร กลุ่มเป้าหมายรวม 600 คน

หน่วยงานที่สนับสนุน : กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (สส.)

โครงการประชุมแลกเปลี่ยนความรู้ภายในประเทศและประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้กำหนดนโยบายระดับชาติและระดับจังหวัด เพื่อแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในการบูรณาการการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพเข้ากับนโยบายการท่องเที่ยวและการพัฒนาการท่องเที่ยวชีวภาพ

เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่รัฐและผู้กำหนดนโยบายระดับชาติและระดับจังหวัด ระหว่างภายในประเทศกับประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีในการบูรณาการการดำเนินงานให้เข้ากันนโยบายการท่องเที่ยวและพัฒนาการท่องเที่ยวชีวภาพและถ่ายทอดประสบการณ์และแนวทางการดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวชีวภาพแก่องค์กรด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพระดับชาติ ระดับจังหวัด กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานที่สนับสนุน : สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) (สพภ.)

โครงการจัดทำคู่มือการจัดซื้อสินค้าและจัดจ้างบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการจัดซื้อจัดจ้างฯ ของการไฟฟ้านครหลวงปี 2565-2566

เพื่อจัดทำคู่มือเกณฑ์การจัดซื้อสินค้าและจัดจ้างบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมการจัดซื้อจัดจ้างฯภายใต้การดำเนินงานของการไฟฟ้านครหลวง

หน่วยงานที่สนับสนุน : การไฟฟ้านครหลวง

ฉลากผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและผู้บริโภค

พัฒนาหลักเกณฑ์การรับรองฉลากผลิตภัณฑ์เพื่อการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและผู้บริโภคและสนับสนุนผู้ประกอบการให้มีการผลิตอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและผ่านกระบวนการรับรองฉลากสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสร้างช่องทางการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊กของฉลากผลิตภัณฑ์ชุมชนฯ

หน่วยงานที่สนับสนุน : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

พัฒนากลไกเสริมพลังการขับเคลื่อนและเพิ่มขีดความสามารถของภาคีความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสู่ Net Zero ปี 2566

เพื่อศึกษารวบรวมความรู้และการดำเนินงานด้านการลด GHG การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและปฏิบัติการเสริมพลังความร่วมมือตลอดจนประเมินระดับความตระหนักรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและจัดทำเส้นฐานการศึกษาวิเคราะห์กรณีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จและเชื่อมโยงภาคีความร่วมมือในการผลักดันนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

หน่วยงานที่สนับสนุน : กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (สส.)

โครงการการพัฒนาโมเดลความร่วมมือในห่วงโซ่มูลค่า (Value chain) การจัดการขยะและขยะพลาสติกด้วยแนวทาง เศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่เกาะของประเทศไทย กรณีพื้นที่เกาะลันตา

ศึกษาวิเคราะห์ปริมาณและมูลค่าขยะพลาสติกประเภทต่าง ๆ สร้างการมีส่วนร่วมและพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการขยะและพลาสติกโดยความต้องการร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนพัฒนาโมเดลความร่วมมือในห่วงโซ่มูลค่าการจัดการขยะ-ชุมชนและพลาสติกของพื้นที่ด้วยแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน

หน่วยงานที่สนับสนุน : หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.)

โครงการการถอดบทเรียนความสำเร็จโครงการ Rayong Less Waste : กรณีศึกษาจังหวัดระยอง

ถอดบทเรียนการดำเนินโครงการ Rayong Less Waste ในพื้นที่จังหวัดระยองในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และโรงเรียนและวิเคราะห์และสรุปปัจจัยความสำเร็จในการจัดการขยะและพลาสติกใช้แล้วภายใต้โครงการ Rayong Less Waste

หน่วยงานที่สนับสนุน : สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

โครงการส่งเสริมการยกระดับสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของเครือข่ายภาคประชาชน

ส่งเสริมและยกระดับสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้กับเครือข่ายภาคประชาชน

หน่วยงานที่สนับสนุน : กรมควบคุมมลพิษ (คพ.)

การพัฒนาศักยภาพสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพื่อพัฒนาแผนงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับจังหวัด จ.พระนครศรีอยุธยา

เพื่อจัดทำรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกและแผนการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด พร้อมรายงานสภาพการณ์ความเสี่ยง (Risk Profile) จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัดตามแนวทางของแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติและจัดทำแผนปฏิบัติการในระดับพื้นที่

หน่วยงานที่สนับสนุน : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จัดทำคู่มือการประเมินรางวัลอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน

เพื่อเผยแพร่และสร้างความเข้าใจในโครงการเกณฑ์ชี้วัดและกระบวนการประเมินรางวัลอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืนและพัฒนาคู่มือในการหนุนเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หน่วยงานที่สนับสนุน : กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (สส.)

การพัฒนาศักยภาพผู้นำท้องถิ่น

จัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้นำท้องถิ่นเรื่องการจัดการขยะอาหารสู่เมืองคาร์บอนต่ำและจัดฝึกอบรมจำนวน 6 ชั่วโมง ผู้เข้าร่วมไม่น้อยกว่า 100 คน

หน่วยงานที่สนับสนุน : กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (สส.)

อบรมส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวการท่าเรือแห่งประเทศไทย

สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดซื้อสีเขียว (Green Procurement) ให้กับหน่วยงานพิสดุของการท่าเรือแห่งประเทศไทย (กทท.) รวมทั้งจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อร่วมกันวิเคราะห์และคัดเลือก และกำหนดลักษณะสินค้าสีเขียว เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดซื้อสินค้าของ กทท. ต่อไป

หน่วยงานที่สนับสนุน : การท่าเรือแห่งประเทศไทย (กทท.)

การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จัดทำหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการผลิต การบริการและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เรื่องการจัดการท่องเที่ยวแบบคาร์บอนนิวกวีและจัดฝึกอบรมจำนวน 9 ชั่วโมง ผู้เข้าร่วมไม่น้อยกว่า 150 คน

หน่วยงานที่สนับสนุน : กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (สส.)

การประเมินผลการทดสอบประสิทธิภาพ "ฉลากถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปประสิทธิภาพ สูง"

เพื่อจัดทำคู่มือการประเมินผลการทดสอบประสิทธิภาพ "ฉลากถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปประสิทธิภาพสูง"

หน่วยงานที่สนับสนุน : กรมควบคุมมลพิษ (คพ.)

โครงการถอดบทเรียนองค์ความรู้ และผลสำเร็จของ ทสม. และเครือข่าย ทสม. ดีเด่น

เพื่อถอดบทเรียนองค์ความรู้ และผลสำเร็จของ ทสม. และเครือข่าย ทสม. ดีเด่น นำไปสู่แนวทางการพัฒนาและยกระดับการขับเคลื่อนเครือข่าย ทสม. ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน รวมถึงเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ บทเรียน องค์ความรู้ และผลสำเร็จที่เกิดจากการดำเนินงานให้กับเครือข่าย ทสม. หน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานที่สนับสนุน : กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (สส.)

โครงการศึกษาและเก็บข้อมูลขยะอาหารและบรรจุภัณฑ์ภายในพื้นที่ภาคใต้

ออกแบบวิธีการและดำเนินการสำรวจปริมาณขยะอาหารและบรรจุภัณฑ์ภายในพื้นที่ภาคใต้ จำแนกตามแหล่งกำเนิดของการบริโภคจากธุรกิจบริการอาหาร (Out of home) ประเภทโรงแรมและที่พักในชุมชนชนบท ชุมชนเมือง และแหล่งท่องเที่ยวในภาคใต้ โดยให้ครอบคลุมประเภทโรงแรมระดับ 4-5 ดาว โรงแรมระดับกลาง และรีสอร์ท โฮมสเตย์ โฮสเทล รวมถึงการจัดการขยะที่เกิดขึ้นเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดขยะอาหารและบรรจุภัณฑ์ และแนวโน้มการเกิดขยะอาหารและบรรจุภัณฑ์ในอนาคต

หน่วยงานที่สนับสนุน : สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

หน่วยงานสนับสนุน องค์การภาคเอกชน

ลดเมืองร้อนด้วยมือเรา ศูนย์เรียนรู้เรื่องโลกร้อน

จัดตั้งและเป็นที่ปรึกษาการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เรื่องโลกร้อน 3 แห่ง ชุมทางลดโลกร้อนทุ่งสง อุโมงค์ลดโลกร้อน
สุภาลาเยียวยาโลกร้อนเมืองแกลง โดยให้เทศบาลต่าง ๆ เป็นผู้บริหารจัดการศูนย์เรียนรู้

หน่วยงานที่สนับสนุน : บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด

โครงการ Public Private Partnership for Sustainable Plastics and Waste Management (PPP Plastics)

ร่วมผนึกกำลังขับเคลื่อนโครงการฯ ให้สำเร็จตามเป้าหมายการลดปริมาณขยะพลาสติกในทะเล
ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ภายในปี 2570 เพื่อเพิ่มอัตราการรีไซเคิล ปลูกต้นไม้เชิงนโยบายและเผยแพร่ความรู้
สู่สาธารณชนและสร้างพฤติกรรมที่ดี และคัดแยกขยะ

หน่วยงานที่สนับสนุน : ภาคเอกชน

TOYOTA 60 ปี ชุมชนสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (CN Community) ปีที่ 1-2

ส่งเสริมชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่ายโครงการลดเมืองร้อนฯ และโครงการลดเปลี่ยนโลก
ในการพัฒนาและต่อยอดกิจกรรมให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่สังคมที่มีความเป็นกลางทางคาร์บอน
(Carbon Neutrality) อย่างยั่งยืน

หน่วยงานที่สนับสนุน : บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด

ชุมชนลดเปลี่ยนโลก ปีที่ 2

ส่งเสริมให้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อความเป็น
กลางทางคาร์บอน มอบรางวัลให้กับชุมชนที่มีผลการดำเนินงานดีเด่นตามบริบทของพื้นที่และสามารถต่อยอด
สู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ครอบคลุมการส่งเสริมการพัฒนาในหลากหลายมิติ
ทั้งสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจของชุมชน

หน่วยงานที่สนับสนุน : บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด

กิจกรรม งาน EARTH JUMP 2024 : The Edge Action

จัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมผ่านเงินบริจาคของธนาคารกสิกรไทย โดยมีเป้าหมายการจัดกิจกรรม
เพื่อสร้างความตระหนักสร้างการมีส่วนร่วมและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

หน่วยงานที่สนับสนุน : ธนาคารกสิกรไทย

KKP Tree and Sea

เพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ชุมชนสนับสนุนการทำงานอย่างมีส่วนร่วมกับชุมชนและท้องถิ่นสู่การจัดการ
สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน รวมทั้งปกป้องและร่วมกันดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเล พื้่นพื้ระบบนิเวศชายฝั่งอันเป็น
แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ทะเลและสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ และสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแก่พนักงานธนาคารเกียรตินาคินภัทร จำกัด (มหาชน) (KKP)

หน่วยงานที่สนับสนุน : ธนาคารเกียรตินาคิน

การถอดบทเรียนและประเมิน ผลลัพธ์ทางสังคม โครงการน้ำดื่มสะอาดกาชาดดาวฯ

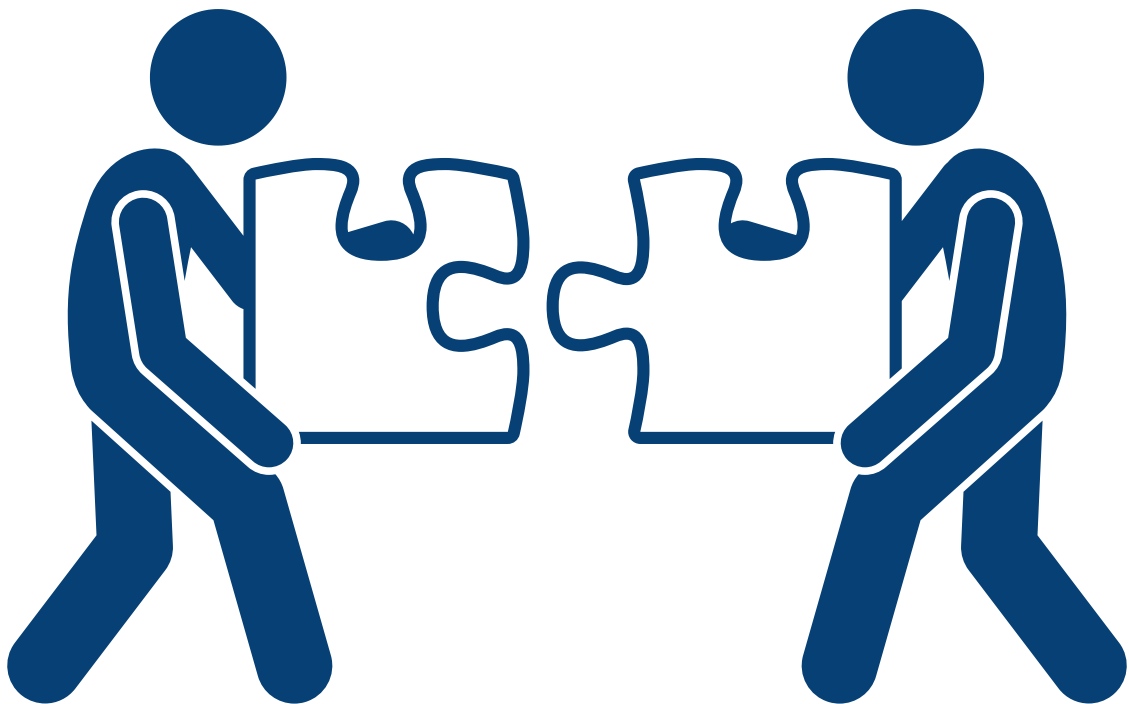
เพื่อถอดบทเรียนภาพรวมความสำเร็จของการดำเนินโครงการน้ำดื่มสะอาดกาชาด-ดาว เพื่อนักเรียนใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลลัพธ์ทางสังคม (SIA) รวมทั้งข้อเสนอแนะ แนวทางการดำเนินโครงการฯ ที่สามารถนำข้อมูลไปพัฒนาการดำเนินงานโครงการในอนาคตและจัดทำหนังสือคู่มือ การถอดบทเรียนที่สรุปข้อมูลต่าง ๆ จากการศึกษาในรูปแบบไฟล์ดิจิทัล

หน่วยงานที่สนับสนุน : กลุ่มบริษัท ดาว ประเทศไทย

ฟื้นฟูป่าชายเลน WD 2024

โครงการปฏิบัติการสิ่งแวดล้อมสำหรับพนักงานบริษัทเวสเทิร์น ดิจิตอล สตอเรจ เทคโนโลยีส์ (ประเทศไทย) หรือ WD เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์ของระบบนิเวศป่าชายเลน ตลอดจนได้มีส่วนร่วม ในการดูแลรักษาระบบนิเวศป่าชายเลนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นบนพื้นฐานหลักวิชาการและการติดตามประเมินผล ต่อเนื่องในพื้นที่ อำเภอมือ จังหวัดสมุทรสงคราม และอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

หน่วยงานที่สนับสนุน : บริษัท เวสเทิร์น ดิจิตอล สตอเรจ เทคโนโลยีส์ (ประเทศไทย) จำกัด

หน่วยงานสนับสนุน องค์ระหว่างประเทศ

ประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง

เสริมสร้างกลไกการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการพัฒนาเมืองอย่างทั่วถึงคนทุกระดับชั้นด้วยการสร้างศักยภาพของภาคประชาสังคม

หน่วยงานที่สนับสนุน : European Union (EU)

GL criteria and roadmap development to support SPP in Thailand

ปรับปรุงและพัฒนาเกณฑ์หลากหลาย 10 กลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ความต้องการของตลาดและการสนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการขยายการรับรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เหล่านี้ไปยังกลุ่มผู้ผลิตและผู้บริโภค ตลอดจนสำรวจความต้องการของผู้ผลิตและผู้บริโภคเพื่อพัฒนาแผนงานเชิงกลยุทธ์ในการปลูกฝังหลากหลายไทยที่เป็นไปตามเป้าหมายการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (ระยะ 3-5 ปี)

หน่วยงานที่สนับสนุน : Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (Thailand) (GIZ)

Mekong Think Tanks

เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระดับชาติและระดับภูมิภาคระหว่างองค์กรต่าง ๆ ที่สนับสนุนการวางนโยบายบนฐานของความรู้และข้อมูลทางวิชาการโดยเน้นความมั่นคงด้านน้ำพลังงานและการลดผลกระทบ และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

หน่วยงานที่สนับสนุน : Stockholm Environment Institute (Asia) (SEI-Asia)

Country data collection, policy analysis, and stakeholder network support for marine plastic debris

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะพลาสติกทะเลของประเทศไทยเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ Regional Knowledge Centre for Marine Plastic Debris และสนับสนุนเครือข่ายภาคเอกชนในการจัดการขยะพลาสติกทะเล

หน่วยงานที่สนับสนุน : Economic Research Institute for ASEAN and East Asia (ERIA)

URBAN: Urban Resilience Building and Nature

จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำระดับจังหวัดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและแผนระดับจังหวัดโดยนำมาตรการ NbS ไปบูรณาการและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายระดับประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างขีดความสามารถและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาเมืองที่มีความสามารถในการตั้งรับปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับองค์กรภาคีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เป้าหมาย (จังหวัดเชียงรายและจังหวัดสุราษฎร์ธานี)

หน่วยงานที่สนับสนุน : International Union for Conservation of Nature (IUCN)

Plastics Innovation Hub – Thailand

พัฒนาองค์ความรู้และสร้างเครือข่ายให้กับผู้ประกอบการธุรกิจในการแก้ไขปัญหามลพิษพลาสติกผ่านเครือข่ายนวัตกรรมพลาสติกในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก (Indo-Pacific Plastics Innovation Network) โครงการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจยุติขยะพลาสติกของ CSIRO ซึ่งมีเป้าหมายในการลดขยะพลาสติกที่เข้าสู่สิ่งแวดล้อมของออสเตรเลียให้ได้ร้อยละ 80 ภายในปี ค.ศ.2573

หน่วยงานที่สนับสนุน : Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation (CSIRO)

Urban Heat Resilience: Bridging Science, Policy, and Sustainable Design

ใช้แบบจำลองความร้อนที่เป็นนวัตกรรมใหม่เพื่อทำความเข้าใจความเสี่ยงจากความร้อนในเมือง และใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่เพื่อเสริมสร้างความยืดหยุ่นต่อความร้อนของกรุงเทพฯ และรวบรวมผลการศึกษา เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ช่วยลดผลกระทบจากความร้อนในเมืองต่อชุมชนที่เปราะบาง

หน่วยงานที่สนับสนุน : Stockholm Environment Institute (Asia) (SEI-Asia), Asian Disaster Preparedness Center (ADPC), Department of Foreign Affairs and Trade, Australia (DFAT)

Greening Supply and demand of Construction materials: Advancing Eco-Labels and Sustainable Public Procurement for climate and biodiversity

ส่งเสริมรูปแบบการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืนมากขึ้น โดยใช้ฉลากเขียวและการจัดซื้อจัดจ้างสาธารณะที่ยั่งยืนเป็นมาตรการ อีกทั้งเน้นสนับสนุนผู้ประกอบการ SME โดยเน้นในภาคการก่อสร้างกลุ่มผลิตภัณฑ์ปูนซีเมนต์และเหล็กประยุกต์ใช้แทนท่อน้ำเหล็กเขียว เพื่อเปลี่ยนแปลงแนวทางการผลิตไปสู่สังคมเศรษฐกิจสีเขียวและความยั่งยืนในระดับภูมิภาค

หน่วยงานที่สนับสนุน : United Nations Environment Programme (Thailand) (UNEP)

Right to Repair Policy White Paper (Thailand): Value Chain of Smartphone

ศึกษาทบทวนข้อมูลและนโยบายที่เกี่ยวข้องรวบรวมความคิดเห็นผู้ให้บริการซ่อมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (โทรศัพท์มือถือ) เพื่อนำมาวิเคราะห์และเสนอแนวทางปรับปรุงระบบการจัดการซ่อมแซมอุปกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ และลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากการซ่อมแซม ตลอดจนพัฒนานโยบายเกี่ยวกับสิทธิในการซ่อมอุปกรณ์ อันจะช่วยส่งเสริมความยั่งยืนในการใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

หน่วยงานที่สนับสนุน : European Space Agency (ESA), Southeast Asia Public Policy Institute (SEAPPI)

โครงการ Research on Sound International Resource Circulation in ASEAN Region: Thailand (ET Remaining Balance)

ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการวัสดุอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (EEE) โดยครอบคลุม 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1.การวิเคราะห์การไหลเวียนของวัสดุระหว่างประเทศไทยและญี่ปุ่น 2.การสำรวจเทคโนโลยีการรีไซเคิลและการกำจัดขยะในประเทศ 3.การค้นหาวัดสุทางเลือกแทน EEE 4.การศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง และ 5.การอภิปรายแนวคิด Urban Mining

หน่วยงานที่สนับสนุน : Economic Research Institute for ASEAN and East Asia (ERIA)

Preparation phase URBAN: Urban Resilience Building and Nature

ร่วมกับหน่วยงานภาคีศึกษาข้อมูลและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมการคาดการณ์การใช้มาตรการการแก้ไขระบบนิเวศในการลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและขยายผลในวงกว้าง

หน่วยงานที่สนับสนุน : International Union for Conservation of Nature (IUCN)

Provision of Consultancy Services South Asia Water Security Initiative – Regional Workshop Facilitation and Logistics

เพื่อสนับสนุน Alluvium, Australia และ Department of Foreign Affairs, and Trade, Australia ในการจัดงานประชุมเชิงปฏิบัติการนานาชาติ South Asian Water Security Initiative (SAWASI)

หน่วยงานที่สนับสนุน : Alluvium Consulting Australia Pty Ltd (Alluvium)

Mekong Climate Resilience Partnership (MCRP)

เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายและความร่วมมือระดับภูมิภาคในการขับเคลื่อนการดำเนินงานสร้าง การเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เท่าเทียม และครอบคลุมต่อกลุ่มคนทุกระดับ ร่วมสร้างเสริมองค์ความรู้และปรับเปลี่ยนฐานความรู้ในการพัฒนาเมืองให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

หน่วยงานที่สนับสนุน : Stockholm Environment Institute (Asia) (SEI-Asia)

Consultancy service to organize a forum on finance for biodiversity

ให้คำปรึกษาและประสานผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ภาคนโยบาย ภาคการเงิน และภาคธุรกิจในการสร้างข้อตกลง ทางนโยบายด้านการเงินเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพร่วมกัน รวมทั้งจัดงานสัมมนาประกาศข้อตกลง และจัดทำรายงานสรุปข้อตกลงเหล่านี้เพื่อนำไปขยายผลต่อไป

หน่วยงานที่สนับสนุน : French Development Agency (AFD)

Capacity development on Ecolabel establishment for Lao PDR, Cambodia and Bhutan

ให้คำปรึกษาทางเทคนิคเพื่อการจัดตั้งหน่วยรับรองฉลากสิ่งแวดล้อมประเภทที่ 1 แก่ สปป. ลาว กัมพูชา และภูฏาน พร้อมให้คำแนะนำแก่กรรมการบริหารกรรมการเทคนิคและที่ปรึกษาในประเทศนั้น ๆ และให้ข้อคิดเห็น ต่อร่างรายงานการพัฒนา Roadmap สำหรับกัมพูชากับที่ปรึกษา

หน่วยงานที่สนับสนุน : Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (Thailand) (GIZ)

Technical service for estimation of mitigation potential from the energy sectors of TGC-EMC project's interventions

ประเมินศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของกิจกรรมในโครงการ TGC-EMC ในด้านพลังงาน และออกแบบวิธีการและเครื่องมือสำหรับการติดตามและประเมินผลเพื่อรายงานต่อ BMWK ตลอดระยะเวลาโครงการ

หน่วยงานที่สนับสนุน : Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (Thailand) (GIZ)

Forests for Life-Preparation Grant

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปกป้องคุ้มครองพื้นที่ป่าในระดับภูมิภาค ใน 4 พื้นที่ ของประเทศไทย คือ กลุ่มป่าพนมดงรัก กลุ่มป่าตะวันตก กลุ่มป่าอินทนนท์ และกลุ่มป่าอมก๋อย ผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องและการยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนที่อาศัยอยู่โดยรอบและในพื้นที่ป่า

หน่วยงานที่สนับสนุน : Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), (GEF8)

Facilitation and Coordination Services – Australia Awards Myanmar: Responding to the Climate Change Challenge

อำนวยความสะดวกในการจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้นเรื่องการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ แก่ผู้เข้าร่วมจากประเทศเมียนมาร์ ในวันที่ 7-19 พฤษภาคม 2567 ติดตามและให้ความเห็นต่อโครงการการปรับตัว ต่อสภาพภูมิอากาศของผู้เข้าร่วมที่จะจัดทำหลังจากการอบรมหลักสูตร

หน่วยงานที่สนับสนุน : University of Queensland (UQ)

หน่วยงานสนับสนุน ภาคประชาสังคม

พัฒนาโรงเรียนต้นแบบโดย มูลนิธิโตโยต้าประเทศไทยและมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ปีที่ 1-2

ส่งเสริมการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของเยาวชนและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและก่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหารด้วยการทำการเกษตรแบบยั่งยืนบนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระบบสาธารณูปโภคที่มีมาตรฐานและส่งเสริมเทคโนโลยีพลังงานสะอาดควบคู่กับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอย่างมีส่วนร่วม

หน่วยงานที่สนับสนุน : มูลนิธิโตโยต้าประเทศไทย

9

รายงานการเงิน ประจำปี 2567

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ คณะกรรมการของมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินของมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (มูลนิธิ) ซึ่งประกอบด้วยงบฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2567 งบแสดงรายได้และรายจ่ายและงบการเปลี่ยนแปลงของเงินกองทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2567 รายได้และรายจ่ายและการเปลี่ยนแปลงของเงินกองทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากมูลนิธิตามประมวลจริยบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี รวมถึงมาตรฐานเรื่องความเป็นอิสระที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี (ประมวลจริยบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจริยบรรณอื่นๆ ตามประมวลจริยบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของมูลนิธิในการดำเนินงานต่อเนื่องเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องวันแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกมูลนิธิหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วยความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยยิ่งผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบการปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความคิดเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิดการปลอมแปลงเอกสารหลักฐานการตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความคิดเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของมูลนิธิ

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้ข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของมูลนิธิในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไปข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าอย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้มูลนิธิต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างทางการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้บริหารในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ไดวางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้คือ นางสาวสุลลิต อาดสว่าง

(นางสาวสุลลิต อาดสว่าง)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 7517

บริษัท สอบบัญชีธรรมนิติ จำกัด

กรุงเทพมหานคร

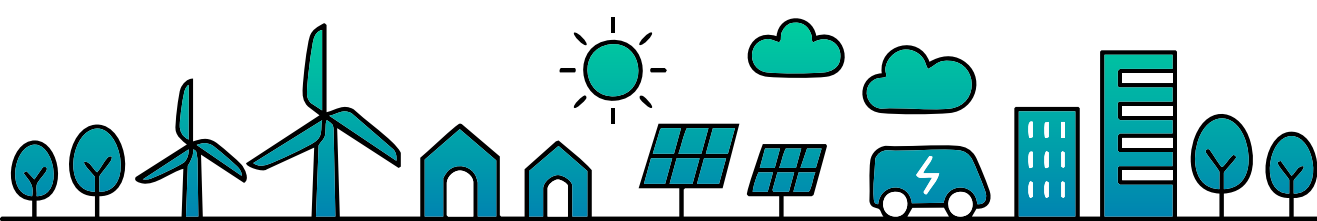
วันที่ 10 เมษายน 2568

มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2567

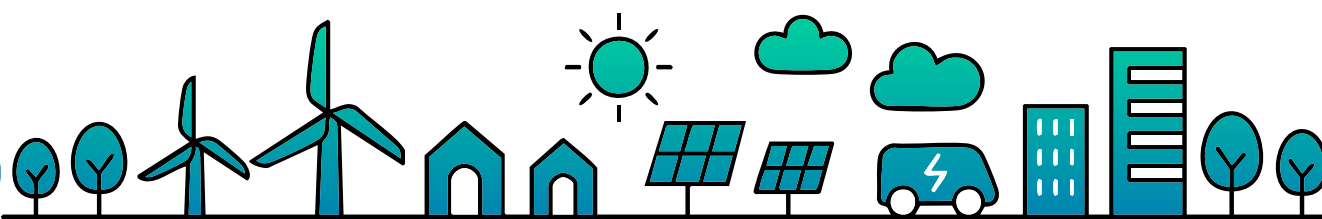
สินทรัพย์

		บาท	
	หมายเหตุ	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2566
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	3	49,065,713	40,229,006
เงินลงทุนระยะสั้น	4	11,500,000	101,996,139
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	5	13,061,496	11,162,274
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		73,627,209	153,387,419
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	6	250,479,410	158,965,844
เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการใช้	7	5,664,288	6,095,148
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	8	16,115,575	16,004,862
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	9	867,187	494,729
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		273,126,460	181,560,583
รวมสินทรัพย์		346,753,669	334,948,002

หนี้สินและเงินกองทุน

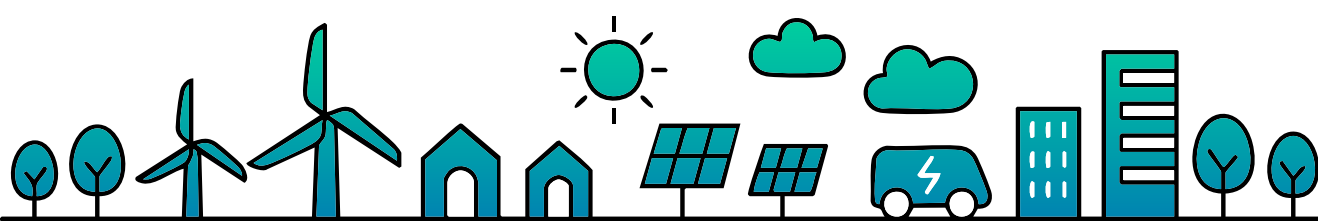
	หมายเหตุ	บาท	
		พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2566
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	10	28,224,663	23,168,773
รวมหนี้สินหมุนเวียน		28,224,663	23,168,773
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
การผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	11	4,619,509	5,062,273
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		4,619,509	5,062,273
รวมหนี้สิน		32,844,172	28,231,046
เงินกองทุน	12		
เงินกองทุนไม่มีข้อจำกัด		93,761,151	93,038,899
เงินกองทุนมีข้อจำกัด			
เงินกองทุนดำเนินโครงการ		33,731,120	30,772,527
เงินทุนและเงินกองทุนสำรอง		186,417,226	182,905,530
		220,148,346	213,678,057
รวมเงินกองทุน		313,909,497	306,716,956
รวมหนี้สินและเงินกองทุน		346,753,669	334,948,002

มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

งบแสดงรายได้และรายจ่าย ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2567

		บาท	
	หมายเหตุ	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2566
รายได้			
เงินสนับสนุนโครงการและกิจกรรม		70,916,333	64,592,741
รายได้ค่าสมาชิกโครงการ		10,750,000	10,750,000
รายได้อื่น	13	6,641,025	5,955,408
รวมรายได้		88,307,358	81,298,149
รายจ่าย			
	14		
เงินเดือนและค่าใช้จ่ายพนักงานที่เกี่ยวข้อง		34,534,706	32,734,286
ค่าจ้างนักวิจัยภายนอกและค่าจ้างอื่นๆ		8,504,947	10,895,905
ค่าเช่า		1,755,243	1,598,613
ค่าสาธารณูปโภค		932,784	988,775
ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร		818,414	899,710
ค่าเดินทางและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง		6,499,879	4,681,409
ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมและสัมมนา		12,046,652	7,728,230
ค่าจัดพิมพ์รายงาน/สื่อสิ่งพิมพ์		1,916,125	2,185,590
ค่าใช้จ่ายในการจัดทำสื่อ		2,039,188	2,312,471
ค่าใช้จ่ายห้องสมุดและเอกสาร		139,450	140,110
ค่าวัสดุสำนักงาน		2,685,876	1,907,660
ค่าพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์		985,226	1,068,045
ค่าธรรมเนียมธนาคารและอากรแสตมป์		151,153	78,222
ค่าที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญและค่าสอบบัญชี		371,836	414,600
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	8, 9	2,066,970	4,816,422
ค่าสนับสนุนกิจกรรมในโครงการ		3,673,826	5,856,810
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด		1,422,895	1,754,200
รวมรายจ่าย		80,545,170	80,061,058
รายได้มากกว่ารายจ่าย		7,762,188	1,237,091

มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินกองทุนสำหรับปีสิ้นสุด

วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2567

	หมายเหตุ	บาท	
		พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2564
เงินกองทุนคงเหลือยกมาต้นปี		306,716,956	305,479,865
ปรับปรุงเงินกองทุนยกมา	12	(569,647)	-
รายได้มากกว่ารายจ่าย		7,762,188	1,237,091
เงินกองทุนคงเหลือยกไปปลายปี		<u>313,909,497</u>	<u>306,716,956</u>

รายละเอียดหมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565
สามารถดูได้จากการสแกน QR Code
หากมีข้อสงสัยหรือข้อสงสัย กรุณาติดต่อ info@tei.or.th

16/151 เมืองทองธานี ถนนบอนด์สตรีท ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

โทรศัพท์: 02 503 3333 โทรสาร: 02 504 4826 อีเมล: info@tei.or.th

